

"AVE MARIA"

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem v Ameriki in porok zvestobe kat. Cerkvi.

Naročniki so deležni vseh duhovnih dobrot in milosti frančiškanskega komisarijata.—
Naročnina \$3.00, z u n a j
Združenih držav \$3.50.

Za naročnike in dobrotnike se bere vsaki mesec sv. maša.

Marec 1929.

Z Bogom in Marijo za narod!

21. letnik.

Vstajenje.

† Dr. Klug—A. U.:

TRIJE so dnevi vstajenja. — Dnevi, ki prekose vse dni stoletij na vrednosti in pomenu. Prvi je dan, ko je človek po besedi vsemogočnega Stvarnika vstal iz zemlje v življenje, drugi je velikonočni dan, ko je Kristus vstal iz groba v odrešenje človeštva in znamenje svojega božanstva, in tretji dan bo oni zadnji dan, ko bodo mrtvi vseh časov in vekov zaslišali trombo sodbe božje in se bodo zbrali, eni na desni, drugi na levi pravičnega sodnika — Boga.

Na dan stvarjenja je vstal iz zemlje kralj vesoljstva in sveta — človek. Adam — bitje, tako popolno in tako lepo. Polno lepote na duši in telesu, polno milosti, polno telesne in dušne neumrjivosti. — Tega bitja danes ni več. Padel je Adam s svojega kraljevega prestola. Človek, ki živi danes, je le še podoba pohabljenca v primeri z onim prvim človekom, ki je bil v prvi milosti pri Bogu. Kakor veličasten orel je še, toda strte so mu sedaj peroti. Kakor morski ptič je, oni galeb. Saj smo ga videli, ko smo se vozili preko morja v Ameriko. Venomer je letal za ladjo. Pa se je dvignil, da hoče leteti proti soncu, v istem trenutku, v istem hipu pa je že padel zopet k tlam za koščkom kruha, ki smo mu ga vrgli s parnika. To je podoba človeka. Žeja ga za onimi ustmi, ki so mu udihnili neumrjivo dušo, za ustmi Stvarnika; lačen je besede božje, pa si vendar teši žejo in lakoto vedno le z minljivimi stvarmi te zemlje. Išče, kje bi našel luč in resnico, živi pa tako, kakor da bi je sploh ne bilo. Z obema rokama bi rad nekam splaval, pa pade truden nazaj v prah, iz katerega je bil vzeti . . . Ni je več sreče, ki jo je užival v prvem raju na dan stvarjenja.

Pa se mu je vrnil tudi ta raj na velikonočno nedeljo, ko je vstal Križani iz groba. Da, ne samo vr-

nil se mu je raj, tudi sveta zaveza med Bogom in človekom je bila znova sklenjena. Sklenjena po milosti. Odkar je Sin človekov vzel na svoje rame naše velike bridkosti, predvsem trpljenje in smrt, odkar je šel Sin božji po najtežjih potih solzne doline, je vstal človeštvu nov Adam, ki je premagal greh, trpljenje in smrt. Adam, ki je bil človek in Bog obenem in tako visok nad prvim Adamom kakor je visoko nebo nad zemljo. S tem novim Adamom — Kristusom postati eno, to je naša zemeljska naloga. Pot k temu našemu namenu pa je samo Evharistija. Evharistija z vsemi svojimi milostmi in duhovnimi dobrinami. — Postati eno s Kristusom po evharističnem Kruhu in delati s tem Kristusom v javnem in zasebnem življenju, to se pravi biti pravi kristjan, biti katoliški kristjan. Čim bolj ljudje spoznajo to jedro krščanstva, tem večje bo število pravih katoličanov. S Kristusom pa postanejo eno samo oni, ki jim velikonočno obhajilo ni samo krščanska, in morda še samo društvena dolžnost, temveč veselje. Vstajenje, nedeljska služba božja in sveto obhajilo, to je vez, ki nas edini s Kristusom.

In tretji dan vstajenja bo dan vseh živih. Na ta dan bo vstal človek zaznamovan z znamenjem večnosti. Dan vseh živih bo dan obsodbe ali dan plačila. Takrat bo Bog sejal svet. Takrat se bo pokazalo, koliko je bilo pravih kristjanov od dneva jeruzalemske Velike noči sem in pokazalo se bo, koliko je bilo v življenju Kristusa v naših srcih. Ali smc bili kristjani ali ne. O, kdor je bil v življenju eno s Kristusom po Evharistiji, kdor je živel in delal z njim, ta bo lahko brez skrbi prišel pred Boga. Kdor je s Kristusom trpel, s Kristusom umrl, ta bo s Kristusom vstal. Mirno bo lahko gledal Bogu v oči, četudi bo še tako strašan v svoji pravičnosti. Tak je

tudi mirno gledal v oči vsem stvarjem na zemlji. — Včasih se boječe vprašujemo, kaj bo le z nami čez leto in dan, čez pet, čez deset let; kaj se nam more zgoditi jutri, pojutrišnjem. In kaj se nam more zgoditi? In pred čim bi se naj bali? Ničesar se ne zgodi brez volje Očeta, ki je v nebesih. Ta Oče v nebesih pa je eno s Sinom, ki je Kristus. Če si torej ti eno s Kristusom, kaj se boš potem bal. Ali te more večja sreča doleteti? Glej, svet je kakor ogromen veletok, ti pa drviš s tem veletokom tja proti

večnosti. Na obeh obrežjih veletoka stoji Kristus. S teboj v večnost gre tudi Kristus. S teboj gazi veletok, četudi je včasih poln gorja in solza. Ker je Gospod s tabo, boš varno prijadral v pristan večnosti. Gorje pa na drugi strani onemu, ki je vrgel Kristusa od sebe. Trikrat gorje mu ob zadnjem dnevu vstajenja. Namesto da bi šel v življenje svojega Gospoda, bo pahnjen v zunanjo temo, kjer bo jok in škripanje z zobmi.

Rev. P. Evstahij, O.F.M.:

SVETEMU JOŽEFU.

Sveti Jožef, tebi slava!
Vzor si ti zaslug, odlik . . .
K tebi srčna pesem plava,
o mogočni priprošnjik!

Priporočam sestre, brate,
zraven sebe, varih moj!
Cerkvi sprosi čase zlate,
saj Zveličar je s teboj!

Ti si čuval Božje Dete
in Kraljico vseh devic . . .
Ti nam vzbujaj misli svete,
da bo duša jasnih lic!

Milost Večna tebi dala
svojih je lepot zaklad . . .
Naj zato doni zahvala
vsak ji časek tisočkrat!

Janko Poljanšek:

CVETNA NEDELJA.

V suščevih dneh
šibic sem leskovih
mnogo nabral,
zraven bršlinja še
temno zelenega
in pa vresja
živega, rdečega, spomladanskega.
Vse to očetu sem dal. —
Ata so zvezali butaro,
vitko stebričkasto,
s sivim srobotom. —
Jutri bo naša nedelja,
lepa, cvetna —
očka jo naš tako po starem zovo.
Oljična ali palmova ji pravijo
župnik gospod in tudi drugod! —
Velik je žegen, spodaj rejen, iz šibic debelih,
zgoraj na šilast, z glavo bršljanovo —
vresa rdeča je lice, venec so druge cvetilce,
žolto-rumene žogice tri — kakor nos in oči!
To bo lepo
jutri pri maši v cerkvi na Selih.

Ivan Baloh:

VELIKONOČNA FANTAZIJA.

Iz zasedenega ozemlja.

Vse cvete.

vse duhti,

Že popje čaka na drevesih,
da se odpre. . .

Solčni žar

gorkeje sije

studenčkov val

sam led prebije —

vsem iz obrazov radost klije,

ko rajski vrt se razcvete

vse vstaja —

le eden ne!

Že zbirajo si ptice

svoje družice —

že iščejo si savetišča

v kronah skritih dreves.

Ko bo šumelo zeleno listje

in pesem krilatcev vmes —

pod njimi pa molčala

bo vdova tožna domovina,

ker je neizmerna njena bolečina.

In polja, trate in livade

v preprogo bodo se oblekle mlade,

kar barv narava jih ima,

te rajska vigrad vse pozna.

Le ena žena nosi pajčelan,

ki je iz črnih barv stkan,

cvetlični venec glave ne krasi,

ker vsak se cvet ji v trnje spremeni

Je kje li še enaka žena?

Noben!

Vrhovi na planinah se tope,

ko v zlatem jutru zažare,

v dolino mrzli val hiti,

vsak breg v življenje prebudi —

a tožno nekdo zre,

v vrhove vseh gora,

ko nanje svoj pogle upre,

privre studenec mu solza.

Kedo je to? —

Kedo? —

Poslušaj in postoj!

To ti si narod moj!

Opomba: Konfiscirano za Veliko noč
lani za "Goriško stražo".

Mesečni pridigar.

Rev. J. Smoley.

TRETJA POSTNA NEDELJA.

(Kako se zapeljuje ljudstvo.)

KRISTUS in Baraba stojita pred ljudstvom in to naj razsodi, kdo izmed njiju mora umreti. Morda bi bilo ljudstvo izpustilo Gospoda na svobodo, ko bi ne bil prišel k Pilatu sel njegove žene Klavdije. Čuditi se moramo, da je judovski narod obsodil na smrt svojega največjega dobrotnika. O tem, kako se je dalo ljudstvo zapeljati, bomo premišljevali danes.

1. **Denar, obrekovanje, grožnje so zapeljale Jude.** Flavij poroča, da je ljudstvo Barabo sovražilo. Bil je ropar, morilec. Kristusa je pa ljubilo, njegovi čudeži so bili znani povsod. Še pred par dnevi so slavnostno kričali: "Hozana Sinu Davidovemu! Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem!" Jezusovi sovražniki, farizeji in pismarji, so pa že davno sklenili njegovo smrt. Kako pa to doseči? Stara pesem! Z denarjem, obrekovanjem in z grožnjo!

Denar! Ta je v Gospodovem trpljenju igral veliko vlogo. Za denar ga je Judež izdal. Za denar so se našle krive priče. Denar so metali med ljudi pred Pilatovo palačo. Ko je vstal Kristus od mrtvih, bil je zopet denar, s katerim so hoteli vojake podkupiti, češ, apostoli so Kristusovo truplo iz groba ukradli. Kjer pa ni denar izdal, je prišlo obrekovanje in grožnje. "S pomočjo hudiča izganja hudobne duhove . . . Izdaja se za Sina božjega, pa vemo, da je tesarjev sin . . . Ko bi ne bil slepar, bi ga tebi, Pilat, ne bili izdali . . ." Tako so hujskali farizeji, in ko to še ni izdalo, so pričeli groziti: "Če bo Jezus izpuščen, pridejo Rimljani, vzamejo še to, kar nam je od samostojnosti ostalo." In judovsko ljudstvo se je dalo preslepiti, zahtevalo je Gospodovo smrt.

2. **Farizeji še danes zapeljujejo ljudstvo.** Judovsko ljudstvo je ljubilo, častilo Gospoda. Tudi naš slovenski narod je bil v svojem jedru vedno krščanski, pobožen, veren. Danes? Bodimo odkritosrčni! Koliko jih je tu med nami v Združenih državah, ki so javno odpadli, mnogo jih je, ki so na zunaj še katoličani, v srcu so pa tudi že odpadli od Boga, od vere. Kaj je temu vzrok? Je-li Kristus vzrok, da je ljudstvo od njega odpadlo? Ne. On je prišel iskat, kar je bilo izgubljenega. Je-li Cerkev kriva današnjih odpadov? Toda, ali ni to ista Cerkev, katero je Kristus ustanovil? Kako to, da je naše dobro, verno slovensko ljudstvo odpadlo?

Stara pesem! Denar, obrekovanje, grožnje! Denar! Ne opazujemo li pogostokrat, kako marsikateri radi materijelnega dobička ali koristi menjavajo svoje prepričanje? Denar je moč. Kdor ima denar, ima tisk. Kdor ima tisk, ima javno mnenje. In kako delujejo ti hudičevi hlapci? Kakor farizeji pred Pilatovim sodnim stolom! Lažejo, sumničijo, obrekujejo, obračajo in pretvarjajo zgodovinske resnice. Voltaire je zato rekel: "Le lažite brez strahu, nekaj bo vedno ostalo, obviselo!" In kaj

naj rečem o grožnjah? Marsikateri izmed poslušavcev ve to iz lastne skušnje.

Sv. Pismo nam pove, da je imel Nabot vinograd, ki je od pamtiveka prešel od očeta na sina. Naenkrat ga je hotel imeti kralj Achab, ker je bil ob njegovem vinogradu in ga je hotel kupiti. Pa Nabot je rekel: "Bog me varuj, da bi ti dal očetovo dedščino!"

Tudi mi imamo dedščino od naših pradedov, dragocenejšo ko Nabotov vinograd. **To je naša sveta vera.** Ali jo bomo izdali za denar — za farizejsko pohvalo, da smo "naprednjaki, prosvitljen-

ci?" Bog nas kaj takega varuj! In ko bi sam Achab prišel in nam grozil s smrtjo, se ne dajmo preslepiti in ostrašiti; k nebu dvignimo kot k prisegi in prošnji roko: "Dedščino naših očetov, našo sv. katoliško vero, ohrani nam, o Gospod!" Amen.

ČETRTRA POSTNA NEDELJA.

(Proč z Njim, izpusti nam Barabo!)

Prošnja Klavdije, da bi oprostil Jezusa, je imela silen vpliv na Pilata. Bil je prepričan, da je Jezus nedolžen, zato bi ga rad oprostil. Bil je prepričan, da bo to tudi ljudstvo zahtevalo. Zato je prekinil sodno obravnavo in vprašal: "Koga naj izpustim? Barabo ali Jezusa, ki se imenuje Kristus?" Kako je pa bil presenečen, ko je ljudstvo pričelo kričati: "Proč z Njim, izpusti nam Barabo!" Tega Pilat ni pričakoval. Strah ga je sedaj pripravil ob vso razsodnost, tako da je vprašal: "Kaj naj storim z Jezusom?" Sodnik naj bi vprašal tožitelja, kaj naj stori z obtožencem? To bi bila pravičnost! Pilat je to storil, in nahujskano ljudstvo je pričelo vpiti: "Proč z Njim!"

To ljudsko razsodbo preišljajmo danes!

1. **Divjanje Judov in slabost Pilata.** "Proč z Njim, izpusti nam Barabo!" Čudno, Barabo imenujejo z imenom, Jezusa ne! Nočejo izgovoriti njegovega imena, da pokažejo s tem svoje sovraštvo. V dejanju pa vidimo zopet božjo Previdnost, ker to ljudstvo ni bilo vredno izgovarjati Imena, pred katerim se imajo pripogibati vsa kolena v nebesih, na zemlji in pod zemljo. Zavrgli so Judje Jezusa. Zakaj? Upali in pričakovali so, da bo Mesija voditelj judovskega naroda. Mesije, ubožca, ki je učil samozatajevanje, niso razumeli. Pričakovali so svetno kraljestvo, duhovnega kraljestva, Cerkve, niso razumeli. Judje so hoteli gospodariti nad ostalim svetom, za to se pa Sin božji ni včlovečil; radi tega krik: "Proč z Njim, izpusti nam Barabo!" To ni ostalo brez kazni. Jezus je umrl, ne ker so Judje zahtevali, marveč ker je to hotel Bog v odrešenje človeštva. Ni pa minulo 40 let, ko je bil uničen Jeruzalem in tempelj: "Kamen ne bo ostal na kamnu!" Odpadnik Julijan ga je hotel znova sezidati, uničiti je hotel krščanstvo, pa je moral umirajoč priznati: "Zmagal si, Galilejec!"

In danes? Anglija, največji judovski kapitalisti, so lastniki judovske zemlje, Palestine. Judje so raztreseni po celem svetu, nimajo svoje domovine. Večni Jud, Ahasver, ki nima nikjer pokoja, je še danes podoba tega naroda. Kazen božja! . . . In Pilat? Slabič! Ni imel srčnosti, da bi razsodil pravično. Tako je Jezus postal žrtev svojih sovražnikov, pa tudi svojih slabotnih prijateljev.

2. Kako vpijejo danes Kristusovi sovražniki: "Proč z Njim!" Vsa stoletja se ponavlja ta krik v

raznih varijacijah! Proč z Njim, to bo krik do konca sveta.

Vpijejo to Kristusovi sovražniki. Za te se ne bomo menili, vpijejo pa to tudi taki, ki so bili rojeni od katoliških starišev. Je-li mogoče, da potomci vernih katoličanov kriče danes: "Čemu cerkev? Čemu vera? Čemu duhovni? Proč z njimi!" Vidite sami, kako izganjajo Kristusa iz družin, iz javnosti! Koliko je dandanes hiš, v katerih ni križa, ni svete podobe, pač pa dovolj takih, katerih bi se stariši morali radi svojih otrok sramovati. Koliko je hiš, v katerih ni nikake nabožne knjige, ni rožnega venca, pač pa dovolj knjig, časopisov in brošur, ki blatijo Cerkev in vero!

"Proč z Njim!" vpijejo Judje pred Pilatom. Proč z Njim: rajši brezversko mladino, ko pa versko vzgojeno! Proč z Njim: rajši razdrte družine, kakor da bi morali priznati svetost zakona. Rečete morda: Saj še ni tako hudo, Kristus ima še mnogo privrženecv. Da, dosti jih bi bilo, ko bi ne bilo med njimi toliko slabičev-Pilatov. Ne pošiljajo svojih otrok v katoliške šole, sramujejo se svoje vere, sramujejo se udeležiti sv. misijona, nikoli nimajo denarja v podporo cerkve, pa hočejo kljub temu biti dobri katoličani! To so Pilati, ki sodelujejo, da bi bil Kristus odstranjen.

Enkrat bo prišel ta zaničevani v veličastvu, sodit žive in mrtve. Kaj poreče takrat svojim sovražnikom?

"Vpili ste: Proč z Njim! Tako vam pravim jaz: Proč z vami! Jaz vas ne poznam!" Kaj poreče svojim takozvanim skritim prijateljem? To, kar je rekel za časa svojega zemskega življenja: "Kdor bo mene zatajil pred ljudmi, tega bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom v nebesih." (Mat. 10, 33.)

Božji Zveličar! "Proč s Teboj!" vpijejo tvoji sovražniki. Mi pa nasprotno molimo: "O Gospod Jezus Kristus, ne zapusti nas! Ostani pri nas, ker se že mrači! Mi se Tebe in naše svete vere ne sramujemo, ne doma, ne v javnosti! Bodi nam milostljiv, ko boš prišel sodit žive in mrtve." Amen.

TIHA NEDELJA.

(Imamo postavo, in po tej postavi mora umreti.)

Da bi rešil Kristus življenje, ga je ukazal Pilat bičati. Vsega razbitega, krvavega, venčanega s trnjega krono, so pripeljali pred Pilata; upal je, da se bo vsaj sedaj Judom smilil, zato je pokazal na njega in rekel sočutno: "Glejte, človek!" Gotovo je bil v tisočeri množici marsikateri, kateremu se je Gospod smilil. Bil je to grozen pogled! Farizeji so se zbal, zato so takoj, komaj je Pilat izgovoril, zagнали krik: "Križaj Ga!"

Križaj Ga! Judje zahtevajo Kristusovo smrt. To je pač najžalostnejši dogodek človeške zgodovine. Ljudstvo zahteva smrt svojega Odrešenika.

1. **Judje zahtevajo Kristusovo smrt.** Smrt, in sicer najsramotnejša smrt, smrt na križu. Hinavci, kojih srce je polno sovraštva, se sklicujejo na postavo. "Imamo postavo, in po tej postavi mora umreti!" Prav satansko! Prej so tožili Kristusa, da hujska narod. Pilat ni našel krivde, pa pridejo takoj z novo tožbo, češ Boga je preklinjal, in za to zasluži po Mojzesovi postavi smrt. Pilat kot pogan ni imel pravice, da bi preiskoval, zato mu ne preostaja nič drugega, kakor da smrtno sodbo potrdi. Vedeli so, da ima iz Rima ukaz, da mora spoštovati judovske običaje, in na to so farizeji računali. Judovski zakon pa je za bogokletstvo zahteval smrt in to so oni zahtevali. Vedeli so, da je njihova obtožba laž. Videli so njegove čudeže, toda ravno ti čudeži so bili trn v njihovih očeh. Videli so, da izgubljajo pri ljudstvu zaupanje, zato: "Proč ž Njim! Križaj Ga!" Pilat se je sedaj pričel bati. Prej se je bal samo Judov, sedaj se je pričel bati še Jezusa. Slišal je, da se Jezus imenuje Sina božjega, ima ga za Boga. V tej veri so ga potrdile še sanje njegove žene Klavdije. Pilat se je začel bati, ker je dal "Sina božjega" bičati. V tem strahu ga vpraša: "Odkod si?" Jezus mu pa ni odgovoril. Pilat se je čudil: "Ne veš li, da imam oblast, te dati križati in oblast te izpustiti?" Sedaj šele odgovori Jezus: "Ne bi imel oblasti nad menoj, ko bi ti ne bila dana od zgoraj." Kakor nam pravi sv. Pismo, je hotel Pilat od tega trenutka Gospoda izpustiti. Pa so prišli farizeji z novo grožnjo: "Če izpustiš tega človeka, si cesarjev sovražnik." Vidite li hinavstvo? Pred ljudstvom so se kazali farizeji kot največje "narodnjake", tu pred Pilatom pa postanejo naenkrat najbolj zvesti državljani! Pilat ne ve, kako bi se rešil iz zagate, boji se za svojo existenco, in prične soditi . . . Sovražniki so dosegli svoj cilj; najprej so zapeljali ljudstvo, sedaj imajo že Pilata v svojih kleščah.

2. **Ecce Homo!** Glej človek! Ali Ga bomo tudi mi zapustili?

Križaj Ga! — Glej, človek! Vendar ljudstvo ni imelo usmiljenja. Še posmehujejo se mu. Bomo li tudi mi brezčutno zrlti Kristusove muke? Bomo li tudi mi ostali hladni proti cerkvi, ki nam predstavlja vsaki dan njegovo trpljenje in smrt pri sv. maši, ki nas v tej svetopostni dobi vabi h križevemu potu? Ne vzame mnogo časa, da opravite križev pot. Zadošča, da greste od postaje do postaje, da kratko premišlujete Kristusovo trpljenje in vzbudite kesanje nad svojimi grehi. Obilni odpustki so združeni s sv. križevim potom. Kolikokrat je pač kdo izmed vas pri križevem potu vzdihnil z desnim razbojnikom: "Gospod, spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo!" In sv. maša! Oltar je križ in cerkev je Kalvarija; na tem oltarju se daruje Kristus sam na nekrvav način. **Ecce Homo!** Glej, človek!

Bog in človek je tu, ti se mu pa izogibaš! Za tebe dviga Svoje roke, dviga k nebeškemu Očetu za tvoje grehe, ti ga pa nočeš poznati!

Svet vpije: "Križaj Ga! Na križ ž njim!" In ti, prijatelj, ali ga boš zapustil v njegovem trpljenju in bolesti? Amen.

CVETNA NEDELJA.

(Jezus obsojen na smrt.)

Pred ljudstvom stoji Kristus. Grozen pogled! Telo razbito in krvavo, zagrnjeno v star vojaški plašč, kri lije curkoma izpod trnjeve krone po obličju. Tak stoji Kristus pred Pilatom. Grenke, bridke Pilatove besede: "Glejte, vaš kralj!" Kakor bi hotel reči: "Tak človek vendar ne more biti vaš kralj!" Po Pilatu je božja Previdnost svarila Jude pred umorom, a zastonj! Komaj so slišali besede "vaš kralj", so pričeli vpiti: "Nimamo kralja, razun cesarja!" Ko je Pilat videl, da Judje nimajo nikakega usmiljenja, je izpustil Barabo in izročil Jezusa Judom. Pred največjim judovskim praznikom so izvršili Judje največji umor. Velika noč je bil spomin osvobojenja iz egiptovske sužnosti, in sedaj so jo omadeževali z umorom svojega Odrešenika. Kaka ironija!

Premišlujmo danes to obsodbo!

1. **Pilat si umiva roke; ljudstvo kliče prokletstvo nase in na svoje otroke.**

Žalostno vlogo je igral Pilat. Mnogo je imel na vesti. Prej jim je bil odvzel mnogo denarja iz tempelja. Judje so se bili pritožili, on pa je poslal v Jude preoblečene vojake v tempelj in dal ž njimi Jude razgnati. Judje so se pritožili v Rim. Zagrozilo se je tedaj Pilatu, da bo pri prvi novi obtožbi odstavljen. Zato se je Pilat Judov tako zbal, da je razsodil proti svojemu prepričanju. Kazen pa je zadel tudi njega. Misleč, da je vstal upor, ko so šli Samaritani v sprevodu na goro Garizin, jih je dal razgnati s svojim vojaštvom. Radi tega je bil odstavljen in umrl je v pregnanstvu.

Obsodbe vredno je Pilatovo ravnanje. Dal si je prinesiti vode in si umil roke: "Jaz sem nedolžen nad krvjo tega pravičnega!" Ni imel pokoja, zato si je hotel utešiti glas svoje vesti. Ljudstvo pa je vpilo: Njegova kri naj pride nad nas in nad naše otroke!" Zopet božja Previdnost! Pri judovskih obsodbah je bil običaj, da je sodnik obsojenemu položil roke na glavo, rekoč: "Tvoja kri naj pride

na tvojo lastno glavo!" Pri Pilatovi razsodbi so pa Judje v zaslepljenosti vpili, da naj pride Jezusova kri nad nje in njihove otroke. In zgodilo se je tako. Jožef Flavij pripoveduje, da je tekla ob razdejanju Jeruzalema kri v potokih in da je poleg Kristusovega križa stalo v Jeruzalemu sto in sto križev z otroci Jezusovih morilcev. Grozna kazen! To je bila kazen, ki so jo sami klicali nase!

2. Ne umivaj si rok, ko grešiš kakor Pilat, zakaj sokriv si tujih grehov!

Pilat si je umil roke, in tako delajo mnogi kristjani, ko vale krivdo na druge, dasi so sami krivi, ker se Jezus mori v srcih ljudstva. Pilat je obsodil Jezusa na smrt iz strahu pred Judi. Oj ta žalosten strah, oj ti žalostni oziri, ko gre, vi stariši, ko gre, vi prijatelji, za zveličanje vaših duš in duš vaših otrok! Če si v resnici krščanski oče, krščanska mati, varuj svoje otroke pred grabežljivimi volkovi!

Kristus ali Baraba. Koga hočete? Judje so se odločili za Barabo. Zavrgli so Odrešenika, zavrgli večno zveličanje. Za koga se bomo odločili mi? V svetopostnih vprašanjih je bilo to vprašanje vedno pred našimi očmi. Odločiti se moramo. Danes divja boj proti Kristusu in njegovi cerkvi: "Proč ž Njim!" Kdor molči in pritrjuje, je slabič—Pilat; kdor pa vpije javno: "Proč ž Njim!" stopa v stopinje Kristusovih sovražnikov, pismarjev in farizejev.

Usmiljeni Bog! Varuj nas in naše verno ljudstvo pred sodbo teh, ki so se od Tebe obrnili!

Danes, ko pričenjamo sveti Veliki teden, ko se pripravlja ves krščanski svet, da bi proslavil Tvojo bridko smrt na križu, danes kličemo in zdihujemo iz globočine srca: "Jezus, Tebi živim! Jezus, Tebi umrjem! Jezus, Tvoj sem živ in mrtev!" Amen.

Ksaver Meško:

GOSPOD JE RES VSTAL.

Oj čudo, oj čudo ,grob je odprt,
Zveličar naš res je vstal!
Premagana zdaj si, o bridka smrt,
sovražnik naš, zdaj si propal!
Aleluja, aleluja!

Nikoli prej slišalo ni uho,
da sam kdo iz groba bi vstal,
da z lastno bi bil si kdo močjo
po smrti življenje spet dal.
Aleluja, aleluja!

VELIKONOČNA NEDELJA.

(Zakaj?)

Leto za letom prihaja na tisoče romarjev iz vseh krajev sveta, da bi na Kalvariji počastili grob svojega Kralja, grob svojega Boga. Tu pa ni nikakega pepela, ni nikakih strohnelih kosti. Saj je rekel angel: "Vstal je, ni Ga tukaj!" Zakaj je pač Jezus Kristus vstal od mrtvih?

1. **Da bi se izpolnilo sv. Pismo in to, kar je sam prerokoval.** V Stari Zavezi so prerokovali preroki o Odrešeniku, da bo tretjega dne vstal od mrtvih. Prerok Gospodov poje: "Ne boš pustil moje duše v grobu, in ne boš dal videti svojemu svetemu trohnobe." Jezus je sam o sebi rekel: "Kakor je bil Jona v ribjem trebuhu tri dni in tri noči, tako bo Sin človekov v srcu zemlje tri dni in tri noči." Stopajoč z gore Tabor je rekel apostolom: "Nikomur ne pripovedujte o tej prikazni, dokler Sin človekov od mrtvih ne vstane." "Zrušite ta tempelj, in jaz ga bom v treh dneh zopet postavil."

2. **Da bi svetu dokazal, da je pravi Bog, da je njegov nauk božji in edino resnični nauk.** Pri oznanjevanju Kristusovega nauka so se sklicavali apostoli v prvi vrsti na njegovo vstajenje od mrtvih. Sv. Pavel pravi: "Če pa Kristus ni vstal, je prazen naš nauk, in prazna naša vera."

3. **Da bi nas zagotovil, da bomo tudi mi enkrat vstali od mrtvih.** More pa li Bog naše telo vzbuditi k novemu življenju? Če je mogel Bog vse, če je mogel tudi nas ustvariti iz nič, bo mogel obuditi tudi naše mrtvo telo. Vsemogočnemu Bogu je ravno tako lahko vzbuditi človeka od mrtvih, kakor ga ustvariti. Vzburjenje bo novo stvarjenje ne umrljivih grešnih teles, ampak neumrljivih, svetih.

Da bomo enkrat slavno vstali od mrtvih in se z od smrti vstalim Odrešenikom večno radovali, zato nasledujmo, dokler smo na tem svetu, Kristusa, vstanimo iz groba greha, pa bomo gotovo vstali s Kristusom v slavi. Amen.

A to storil je Zveličar moj
in vstal je z lastno močjo.
O duša, raduj se ,vsa srečna zapoj,
naj spev tvoj kipi v nebo:
Aleluja, aleluja!

Saj bila zastoj bi Gospodova smrt,
če vstal iz groba ne bi.
A res je vstal ,res grob je odprt,
naj hvale se spev mu glasi:
Aleluja, aleluja!

Pod vtisom dveh veselih vesti.

Rev. Salezij Glavnik, O.F.M.

NA vest se tiče nameravanega katoliškega shoda, druga pa Ave Marije.

* * *

Najveselejša vest v prilog vseslovenskemu kat. shodu je, da je prevzel pokroviteljstvo nad shodom eminenca kardinal Mundelein. Sedaj imamo krepko zaslombo in obenem najlepše priznanje. Po tem veseljem dogodku moramo vsi na delo, da bomo tako pokazali,

odbor je vsled tega izdal apel na vse slovenske naselbine, naj povsod ustanovijo delovne odbore, potom katerih bodo potem posamezniki in naselbine v stalni zvezi s centralo.

Tukaj v Ameriki je takorekoč vsaka naselbina in vsaka župnija celota zase. Zato je glavni odbor izrazil željo, naj se vsaka naselbina ozir. župnija organizira zase. Kadar še v starem kraju pripravljajo za vseslovenski katoliški shod, tedaj izvolijo tudi

Rev. Kazimir
Zakrajšek, O.F.M.

ustanovitelj A. M. in
njen prvi urednik.

kaj zmoremo. Da pa bomo prišli do čim lepšega uspeha, zato si moramo delo razdeliti. Glavni odbor nikakor ne more izvesti vsega. Njegova naloga je, da je v uslugo posameznikom in da skuša želje vseh prilagoditi skupnemu cilju. Zatorej morajo vsi rojaki sodelovati in povedati svoje misli. Glavni

tam zraven drugih odborov posebne krajevne odbore (n. pr. za Maribor, Celovec, Gorico, Trst). Ti krajevni odbori budijo zanimanje za shod in organizirajo udeležitev pri katoliškem shodu. Taki krajevni odbori so nujno potrebni tudi pri nas v Ameriki. Kako bo sicer glavni odbor n. pr. vedel, koli-

ko posameznikov bo prišlo iz vsake naselbine? In to mora vedeti, če hoče dati direktive odseku za stanovanja in odseku za vožnjo; to mora tudi vedeti, če hoče preskrbeti hrano za udeležence. Kako bo nadalje mogel poseben odbor za manifestacijsko procesijo razvrstiti društva in fare, narodne noše in pevske zборе, če se mu ne bi prej naznanilo, koliko jih pride od vseh strani? Vidite torej, kako neobhodno potrebno je, da si delo razdelimo. Če si precej spočetka ne bomo vsega dela razdelili, bo par dni pred shodom babilonska zmešnjava in nepotreben dirindaj. Če pa si bomo delo pravočasno razdelili, bo vse šlo nekako zlahka in pred tuji bomo pokazali, da zamoremo izpeljati tudi velike reči. Vseslovenski katoliški shod zahteva že po svojem namenu sodelovanja vseh katoliških Slovencev v Ameriki in nad vse napačno bi bilo govorjenje, češ, naj delajo samo odborniki. Odborniki bodo tako imeli dovolj dela in mislim, da je marsikateremu sedaj že žal, da je prevzel odgovornosti polno mesto. Vendar, če so se ti žrtvovali, žrtvujte se tudi vi in pomagajte pri velikem delu za uresničenje prelepe ideje. Če je ljubezen do Boga za marsikaterega premajhna gonilna sila, naj pa pomisli, da bomo od vseslovenskega katoliškega shoda imeli vsi nepregledno velike koristi, tako v verskem kakor v narodnem oziru.

Rojaki, pomislite vse to in pojdite prav vsi na delo!

* * *

Druga vesela vest je dvajsetletnica Ave Marije. Marca 1909 je Ave Marijo z velikimi žrtvami ustanovil Rev. Kazimir Zakrajšek, O.F.M. Bil je njen

dolgoletni urednik. Iz neznatnega glasila Rafaelove družbe jo je povzdignil na stopnjo priznanega in vpoštevanega nabožnika. Z l. 1913. je začel zraven tega izdajati še poseben koledar Ave Marije, ameriški slovenski mladini pa je bil namenjen Mali Ave Maria v l. 1917-18. — Za ustanoviteljem in prvim urednikom je prevzel uredništvo Ave Marije učeni in globoko naobraženi Dr. P. Hugo Bren, O.F.M. Ker pa je bil čez par let prezaposlen z drugim delom, je izročil uredništvo iz starega kraja došlemu P. Bernardu Ambrožiču. Ko je potem leta začel organizirati faro v Detroitu, je naprosil P. Aleksandra Urankarja, da je za njim postal urednik Ave Marije. Z mesecem aprilom 1928 je nastopil uredniško mesto sedanji, peti urednik Ave Marije. V tej številki prinašamo slike vseh štirih bivših urednikov.

Naši zvesti naročniki! Gotovo se tudi vi z nami veselite dvajsetletnega jubileja. Marsikateri izmed vas nam je vsled tega že pridobil kakega novega naročnika. Pojdite še nadalje na delo in nam pridobivajte novih naročnikov! Prostovoljno kampa njo ta mesec podaljšujemo do konca meseca maja ter vas obenem prosimo, agitirajte pri vaših znan- cih in priporočajte Ave Marijo. V vsako slovensko hišo mora! Da pa boste lažje delali v prid našemu listu, zato razgllašamo, da bomo odslej vsaki mesec darovali po eno sv. mašo za vse naročnike, ki ne dolgujejo na list.

Prav posebno se bomo spomnili novih naročnikov. Novi naročniki so naše največje veselje!

Živeli naši vrli naročniki, živeli vsi dobri katoličani!

Poročilo iz Johnstowna, Pa.

Ko sem pregledoval angleški seznam vseh katoliških fara v Združenih državah, sem naštel okrog 50 far, ki imajo za patrono sv. Mala Terezijo. Kajne hitro se širi njeno češčenje? Ne le, da je skoro v vsaki farni cerkvi njen kip, ampak katoličani zidajo krasne cerkve v čast sv. Tereziji.

Mi Slovenci smo pobožen narod. Tudi nam tu v Ameriki kot našim bratom doma je dobro znana sv. Mala Terezija. V ameriških slovenskih cerkvah je povsod časte.

Jaz pa nisem zadovoljen le s tem češčenjem, zato sem že trikrat poskušal zgraditi ali pa sezidati cerkev na čast sv. Tereziji. Najprvo sem se obrnil v Cleveland in tam sem dobil zunaj mesta toliko sveta zastoj, da bi se bila napravila prostora cerkev. Potem je v Chicagi nam franciskanom Mr. Ciril Pičman podaril veliko in lepo metodistovsko cerkev s tem pogojem, da se v cerkev postavi altar sv. Terezije in da je vsako nedeljo maša ondi. Jaz sem si prizadeval, da bi bili ugodili želji našega dobrega rojaka. Bile so pa proti temu precejšnje težave in prizadevanje zastoj. Tretjič sem poskušal še v Berwynu a tudi tam mi ni uspelo. Odnehal pa nisem od te želje postaviti nekje cerkev sv. Terezije. Upam, da je Bog uslišal to mojo iskreno željo in da bom tako srečen, da s pomočjo Slovencev sezidamo v Johnstownu prvo slovensko cerkev v čast sv. Mali Cvetki.

Kako bo prišlo do tega?

Moji predstojniki so lani meseca maja poslali mene v Johnstown za velikonočno spovedovanje. Ob tej priliki sem

obiskal 100 družin in smo se razgovarjali, da bi bilo dobro ustanoviti za Slovence lastno faro. Vsi so bili zadovoljni s tem. Določili smo pa že tudi, da bo naša farna patrona sv. Mala Terezija. Po preteku 14 dni sem bil pozvan nazaj v Lemont. To, kar smo se menili v Johnstownu, sem ohranil v svojem srcu in sem si prizadeval to naše mnenje uresničiti. Pisaril sem 7 mesecev rojakom v Johnstownu in s tem sem vzbudil v vseh dobrih Slovencih željo po lastni fari. 25. novembra lani je šlo 5 slovenskih mož na čelu z Dr. Kajičem, hrvaškim župnikom k škofu, ki je isti dan imel birmo v Johnstownu v slovaški fari. Škof je dovolil ustanovitev nove fare možem in to dovoljenje je poveril slovenskim franciskanom v pismu z dne 14. decembra na našega komisarja, p. Benigna.

P. Benigen so mene poslali v ta namen v Johnstown in sem pričel z delom za novo faro. Do sedaj imam 63 družin (1. februarja) in podpisanega denarja 5300 dolarjev. Dobil bom tje do konca marca 250 družin, ki bodo zložile skupaj 25.000 dolarjev a ta svota je veliko premajhna. Nameravamo namreč kupiti na kakem zelo prometnem kraju zadosti zemljišča in nato sezidati lepo cerkev sv. Terezije, ki naj bi bila prva slovenska cerkev sv. Male Cvetke, last vseh katoliških Slovencev v Ameriki. Sodelujte vsi Slovenci z nami tu v Johnstownu, ker vsi ljubite sv. Terezijo!

Morebitne darove sprejema: Rev. Alfonz M. Miklavčič, organizator nove slov. fare, Johnstown, Pa. (801 Broad St.)

Za može, za žene in za druge.

BODI MOŽ IN PREOZEK TI BO ŠIRNI SVET!

Rev. Odilo Hajašek O.F.M.

ROMSKI senat je poslal odposlanca v mesto Nola, da bi sklical nolaniške može na važen razgovor. Nekemu meščanu naroči senator-odposlanec, naj skliče može iz celega mesta. Meščan pa hiti na pokopališče in kliče v grobeh počivajočim možem, naj pridejo na skupščino. Seveda ni vstal nobeden. Sel je bil poslan drugič in je storil kakor prvič. Razumljivo je bil isti odziv, isti uspeh. Zdaj gre senator sam z Nolancem iskat in klicat može. Ni se malo načudil, ko ga je meščan peljal na njivo pokojnih. "Tukaj počivajo naši možje! Sedanji rod nima več mož, sicer bi mi ne bili pod rimskim jarmom," pravi nolanski meščan.

Kaj, ali ima naš rod še kaj mož? Vemo, da so oni bili možje, ki spijo na božji njivi — nači očetje — možje so bili, prave korenine. Tudi naš rod naj bi imel mnogo takih mož!

Kdo je mož?

Če te pozdravi ljubezniv, nedolžen, pobožen deček na potu, ko se vrača od sv. obhajila, lahko z velikim upanjem rečeš: To bo enkrat mož!

Če se mi kdo približa s temnim, povešenim pogledom, ki je zatajil vero naših očetov, ki nič več ne moli, ki ne hodi več v cerkev, ki gre mimo njega Velika noč brez misli na velikonočno dolžnost, takoj se mi vrine v glavo misel in ne morem drugače, kakor da rečem: To je bil mož!

Ako pa vidim človeka še tako priprostega, kako pokleka poln ognjevitega poguma pred Boga in vstaja od mize božje poln veselja in hiti k svojim velikim ali neznatnim opravilom, takoj moram odkrito povedati: "To je mož!"

Zakaj, samo v zvezi z Bogom postajamo možje. Tam ni mož, kjer ni značajev in značajev ni, kjer ni načel in načel ni, kjer ni vere v Boga, ni življenja po veri. Delajmo, kar hočemo, mož ne bomo imeli, razen v Bogu in po Bogu. Že grški modrijan Plato pravi: "Spodobí se, da plemenit mož moli. Najlepše in najboljše za čednostnega moža pa je, ako pride v zvezo s svojim Bogom. To pospešuje njegovo srečo."

V najtesnejšo zvezo z Bogom pa stopi človek po sv. obhajilu. Najboljši možje so torej tisti, ki hodi po svojo možatost pred altar. Pred obhajilno mizo štejemo može in katoliške može!

Ako je reka odrezana od izvira, postane prazna, suha struga. In ako je mož odtrgan od vira svoje-

ga življenja — od Boga, ako ne hodi po Kruh življenja, postane prazen, mrtev. "Resnično, pravi Gospod, "ako ne bote jedli mesa Sinu človekovega, ne bote imeli življenja v sebi."

Pravi možje, žlahtne mladike, rastejo samo na vinski trti, ki je Kristus Gospod. Kolikor je Boga v tebi, toliko si moža!

Bistvo moža je delavnost. Brez Kristusa pa ni delavnosti, zakaj: "Brez mene ne morete ničesar

Dr. P. Hugo Bren, O.F.M., drugi urednik A. M.

storiti," pravi Kristus sam. Dela in opravila, ki so dovršena brez Kristusa, so prazna. Potomci Kajnovi in Lamehovi so zidali puščave, in Judje, ki so Jezusa zavrgli, puščajo povsod podrtijo in ruševino za seboj.

V presvetem Zakramentu oltarja najde mož vir svoje delavnosti. Tam srka zrak in moč in pogum in navdušeno spodbudo za delo.

Možje, pridite k velikemu Junaku! Možje, vstopite v sveto dvorano, k mizi božji, k nebeškemu banketu. Same junaške postave mož, ki so postali veliki po sv. Zakramentu, boste našli v cerkvi pred oltarjem. Manjši se ne boš vračal nikdar od božjega Vojvode, slabjši ne boš nikdar zapuščal razstave močnih mož. Iz božjega svetega šotora prihaja vsakdo z ognjem in plamenom zmagoslavja, in nastopa pot blagoslova in blagoslovljenih dejanj.

Srečni možje, če pridete tudi ob drugi ali tretji straži svojega življenja in ste pripravljeni Gospoda vzeti pod streho. S kakšnim navdušenjem skakljajo otroci ob prvi straži pred njega, ki razveseljuje njihovo mladost! Kar morejo otroci, zmorejo tudi možje.

Sv. Janez Krstnik govori vam, dragi možje: Glejte, Jagnje božje! Možje, pogum, pa vprašajte tudi vi: Gospod, kje je tvoje stanovanje. In Gospod

vam bo z ljubeznijo hitel odgovarjat: Pridite in pogledajte! O da bi pač naši možje bolj pogosto izpraševali po stanovanju Jezusovem in ne bilo bi nam treba mož iskati samo na pokopališču naših očetov.

Lepo se organizira v Ameriki križarska vojska otrok za pridobitev svete dežele — Telesa Gospodovega. Ali glavno je: križarska vojska mož! Sveto deželo možem!

Bodi mož in preozek ti bo širni svet!

Pasijonski soneti.

Rev. Janez Pucelj:

Niste mogli eno uro z menoj čuti? Mat. XXVI, 40.

“O Oče, Oče moj, če je mogoče
naj grenki kelih ta od mene gre,
do smrti mi je žalostno srce.
Pa vendar kakor Tvoja volja hoče,
ne kakor moja, naj zgodi se, Oče!”
Krvave pale so na tla solze,
in pomešale s prahom se zemlje,
da ga ogrejejo v ljubezni vroče. —

In pil si kelih kot ga dosedaj
nihče ni ter ne bo ga vekomaj.
In križa naj boje se moje rame?

Gospod, napolni kelih tudi zame,
nalij do vrha vanj bridkosti same,
samo moči, Gospod, moči mi daj!

Eden izmed vas me bo izdal. Mark. XIV, 18.

“Res eden izmed vas me bo izdal.”
In šel je pogubljenja sin v temo,
prodat šel Učenika za zlato,
ki angel lakomni ga je skoval.

Pa v duši ni miru; divja naval
očitanj v vesti, kakor bi peklo
se naselilo v tega srca dno.

“O Juda, vrni se; saj zate dal

sem tudi svojo kri, roke i zate
razpel sem svoje v spravo, v mir, v objem!”

Pa zunaj je bila vsa črna noč,

in v srcu je divjal obup pekoč,
za klice milosti ves gluh in nem,
kot nebes sred noči brez zvezde zlate.

Ko bom povišan, potegnem vse nase. Jan. XII, 32.

“Zakaj si me zapustil, Bog, moj Bog!”

Tako umira večni božji Sin;
pustili vsi so ga sred bolečin,
od tuge legel mrak je naokrog.

Le žen ljubezen, zvesta kot otrok,
samo je še pri njem; in iz temin,
kot vzdih samotni iz srca globin
se zdajzdaj k njemu vspne belina rok. —

“Ko bom povišan, bom potegnil nase
človeštvo vse!” — in glej Ti zdaj si sam!
A vem, Gospod, da Ti zreš tiste čase,

ko svet bo ves samo en ovčji hram,
ko bo človeštvo čulo Tvoje glase
in z Magdaleno palo Ti k nogam.

Odpro se jima oči ter ga spoznata. Luk. XXIV, 31.

“Ostani z nama, ker mrači se že,
in dan se nagnil že je za gore,”
učenca ga v Emavsu povabila
sta nevedoč, da z Njim sta govorila.

In sedel je Gospod in vzel v roke
je kruh, posvetil ga: “Odzdaj srce
človeško bo moj grob, o brata mila!”
“Gospod!” In pala sta in ga molila. —

Kaj ti ga ne poznaš? Ne več več kdo je?
O spomni se na srečno uro tisto
ko mati te peljala, dete čisto,

je prvič k njemu! Vprašaj jo, zakaj
solzno bilo ji je oko tedaj!

In ti ga ne poznaš! Ne več več, kdo je!

Podaj semkaj roko in položi jo v mojo stran!

Jan. XX, 27.

“Dotakni o Tomaž se mojih ran,
položi roko v prebodeno stran! —
A srečen, kdor ni videl, pa veruje
in kdor je trden in ne omahuje.

Zato veruj, Tomaž, neomajan!”
“Gospod moj!” pal je predenj ves udan
in z vero v srcu, da je ne izruje
noben vihar, pa naj divja še huje. —

In tebi, kaj ne govori Gospod:
“Položi roko v prebodeno stran,
prepričaj se, prijatelj in veruj!”

A ti mimo greš svojo temno pot,
ne slišiš milosti in dan na dan
ti Učenik je križani bolj tuj!

Pozabljen amulet.

Rev. Bernard Ambrožič, O.F.M.

(Dalje.)

III.

DKAR je Dorino življenje dobilo nov cilj, je postala takorekoč druga ženska. Narava ji je bila izredno močna od vsega začetka in česar se je Dora lotila, je bilo kakor z žebli vanjo pribito. Tako se je z vsem bitjem oklenila novega načrta, poti v Ameriko.

Ničesar se ni lotevala lahkomisljeno, pod vplivom trenutnega nagona. Ta veliki načrt, ki ga je umevala kot cilj svojega življenja, je dihnil vanjo več ko žensko odločnost in preudarnost. Bila je podobna vojskovodji, ki ima podvzeti nekaj velikega, pa na noben način noče izgubiti bitke. Vse drugo prej, le prenaglati se ne, da bi trud ne bil zastoj. Rajši žrtvovati čas sedaj, da bo po temeljiti pripravi načrt bolj gotovo pravilno izveden.

Takole si je urejevala račune:

Če v Ameriki hočem najti Viktorja tako, da on ne bo slutil moje bližine, moram biti kar moč samostojna. Prva stvar bo, da mi ne bo tuja angleščina. Brez znanja jezika bi se morala preveč naslanjati na druge.

Takoj si je kupila dobro učno knjigo angleščine in se vpisala v angleški tečaj, ki ga je bil ravno pričel v Ljubljani neki profesor. Z njej lastno vztrajnostjo se je lotila učenja in žela je lepe uspehe.

Drugi pogoj za toliko potrebno samostojnost v Ameriki je — dobro poznanje ondotnih razmer. — Amerika ji ob odhodu iz domovine ne sme biti Deveda dežela, da bi se nič ne spoznala v njej, ko se izkrca ob kipu Svobode v newyorških vodah.

Kjer je le mogla iztahniti knjigo o Ameriki v slovenskem ali nemškem jeziku, jo je precej kupila in študirala. Iz dnevnih listov si je izrezavala novice in drobne opazke o Ameriki. Iskala je ljudi, ki so bili kedaj onkraj morja in jih pozorno poslušala, kaj so znali povedati o deželi svobode.

Še je bilo nekaj, na kar ni pozabila. Denarja bo treba obilo! Ni vedela še, kako si bo mogla služiti življenje tam daleč. Posebej je mislila na to, da jo utegne iskanje Viktorja stati mnogo denarja. Brez lepe svotice novcev ne bo torej smela na pot.

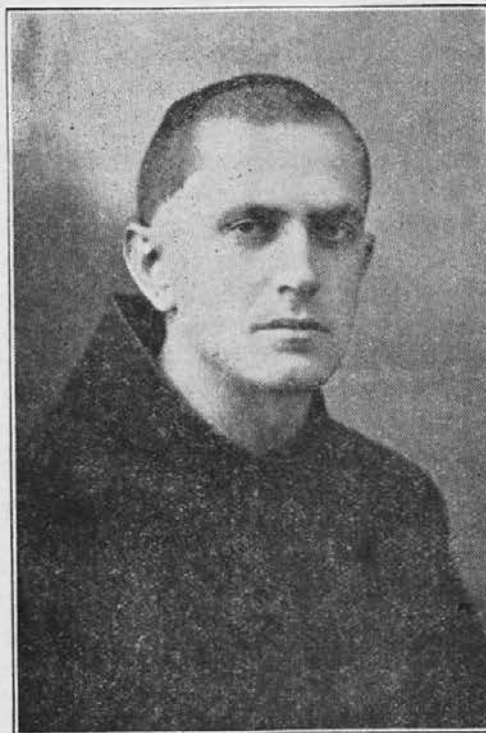
V tem pogledu je imela še posebno srečo. Ko se je ravno bavila v mislih s svojimi računi, ji je stric, dr. Mesec, na dan njenega godu povedal mi-kavno novico.

“Dora, čas je, da ti predložim račune in gospodarstvo tebi sami pustim. Videl sem, da si bila vedno zadovoljna s službo v moji pisarni, zato sem s to

stvarjo kar odlagal in do danes sam upravljal tvoje premoženje po materi.”

Nič ni odgovorila, samo v očeh so mu brale njene oči.

“Zakaj me tako neznano gledaš, Dora? Veš, da sem ti bil jaz varuh in sem prevzel zate prilično svoto po smrti tvoje matere. Sama nisi nikdar o tem omenila, pa sem si mislil, še jaz naj molčim. Ali ne bilo bi lepo nadalje, če bi ne vedela, pri čem je s stvarjo. Saj polnoletna si že davno in mojega varuštva več ne potrebuješ.”

Rev. Bern. Ambrožič, O.F.M., tretji urednik A. M.

Razgrnil je pred njo račune in ji predložil obveznice, ki so kazale prilično premoženje. S previdno kalkulacijo je spretni mož Dorino premoženje v letih potrojil. Pokazal ji je, kako bo mogla po kratki poti priti do denarja, če ga hoče imeti, lahko pa pusti še dalje, če hoče, denar naložen, da bo svota iz leta v leto še rasla.

Dora se je spodobno zahvalila skrbnemu stricu in mu dejala, da prevzame v svoje roke gospodarstvo. Premislila bo, kako ukreniti in kaj. V srcu ji je pa zavriskala poskočna misel: Z mano v Ameriko pojde denar! —

Blizu dve leti sta minili, odkar je bil v Dori dozorel sklep o Ameriki. Trdo je delala ves ta čas in

zdravje je dobro držalo. Tedaj si je pa dejala: dovolj sem pripravljena, ne bo strahu tam daleč na tujem.

Zelo debelo je pogledal stric in močno se je začudila celokupna njegova obitelj, ko je nekoč Dora vstopila in ga z vso resnobo nagovorila.

“Dobri stric, odpovedujem vam službo in vam vsem skupaj napovedujem slovo. Deset dni od danes odpotuje moja ladja iz Havra v New York.”

Če bi dr. Mesec ne bil poznal Dorine resnobe in umerjenosti, bi bil gotovo mislil, da so jo posebne muhe prijele. Tako je pa samo ostrmel in nekaj hipov ni bilo iz njega besede.

“Odkod in odkedaj pa ta odločitev?” je končno pretrgal molk.

“Če mi je biti odkrita, naj vam povem, da ni nova. Že dolgo se bavim z načrtom.”

“Kaj misliš tam?”

“To se bo videlo. Sporočim vam, ko se ustanovim. Vleče me v svet.”

Prav nič ni bil slutil doktor takega nagnenja v Dori. Ni mu bila znana njena zgodba z Viktorjem, kakor ni bila znana nikomur. Odkar je videl Doro po bolezni tako spremenjeno, ni mislil na to, da bi si utegnila iskati spremembe poklica. Da bi si ženinina iskala, se mu je zdelo izključeno. Zunanost ji ni bila vabljiva in vedenje v vsem umerjeno in dozorelo. Včasih naravnost odbijajoče resnobo. Nič se ni menila za moške in zdelo se je celo, da ji vsaka družba preseda. Privadil se je bil stric ugodni misli, da bo Dora ostala samica in kot zelo porabna moč v njegovem uradu čakala starih dni. Presodil je bil, da je tudi sama našla v podobnih mislih notranjo zadovoljnost in srčni mir. Zato se že dolgo ni mnogo bavil v sebi z usodo miroljubne Dore.

Tembolj ga je torej zadela nenadna Dorina izjava. V mislih je dal samemu sebi nezaupnico, češ: kako slabo poznaš človeka sodeč po zunanjih znakih! Smejalo bi se bil vsakemu, če bi kdo trdil, da Dora o Ameriki sanja!

In zakaj sanja? Ali ji ni dobro tukaj pri njem? Ni se mogel spomniti, da bi bila le namignila kdaj, češ: nisem zadovoljna. — Po kaj torej v Ameriko? Obšla ga je sumnja, ki mu je govorila: ne rekel bi dvakrat, da se je dekletu zahotelo ženitve! Po kaj drugega odhajajo mlada dekleta čez lužo — razen ženina iskat? Dora pač čuti, da ga tu dobila ne bo. Tam v Ameriki je pa pomanjkanje slovenskih deklet. O tem se vedno sliši in bere — tam utegne **tudi Dora še dobiti moža.**

Taka misel mu je prišla in njegov preiskujoči pogled se je uprl v Doro. Skoraj bodeče so jo prodirale njegove drobne, pa ostre oči.

Ni se zmenila za to in je kratko dokončala:

“Torej, stric, povedala sem vam. Jaz imam že vse urejeno, prosim, uredite še vi, da me ne boste pogrešali v pisarni.”

Nalahko ga je zbolelo. Nekoliko drugačnega nastopa bi pa le smel pričakovati od nje. Da bi vsaj malo vprašala za svet, vsaj od daleč namignila, kaj ji je v srcu . . .

Toda mislil si je: Dekle ima pamet skupaj, naj gre svojo pot. Če jo v Ameriki čakata sreča in fant, Bog ji daj syoj blagoslov. Saj bi se mi bila smilila davno, da sem ji vedel skrivnosti srca . . .

Tako je zaključil dr. Mesec tihi pogovor s samim seboj in spet je bil miren v sebi. Kako bi se pa bila Dora smejala, da je mogla brati v bukvah stričevih misli! —

* * *

Pređen je Dora odpotovala, je dolgo stala pred ogledalom in pozorno samo sebe proučevala.

Imela je nekaj nad petindvajset let, po njenem licu sodeč bi jih ji človek najmanj deset še navrgel. Res, obraz se ji je bil v teku zadnjih dveh let zopet nekoliko zaokrožil, ostanki bolezni so pa ostali čez in čez razliti po njem. Tudi lasje so bili še vedno sivkasti in motni brez leska. Le oči so dobile zopet mladostni sijaj in so napravljale čudno nasprotje z ostalo Dorino vnanjostjo.

Zastrla si je lice in čelo, samo oči si je proste pustila. S preišljeno pozornostjo je zrla vanje in zdelo se ji je, da se ji iz teh oči smeje naproti nekdanja Dora. Prijetno jo je prešinilo, vendar jo je takoj obvladal drugačen občutek. Te njene lepe, mladostne oči ji v sedanjem položaju niso bile po volji. Če je vse drugo nemila usoda ugrabila, zakaj ni vzela njene mladosti še iz oči, da bi ji ne bila v napotje pri iskanju tam onstran ogromnega morja!

Če bi se kje slučajno približala Viktorju — ali je ne bi prezgodaj spoznal ravno po njenih očeh? Saj je bil nekdanj ravno v te lepe oči tako zaverovan, tako zatopljen, da ga je morala včasih prositi, naj je nikar tako ne prodira . . . Stresla se je ob tem spominu, ali hitro se je posilila v smeh. Spomin — prazna pena — minil je!

Kaj bi s temi očmi? —

Domislila se je. Stopila je k optiku in si kupila temne očali, rmenkasto-sive barve.

Vrnila se je domov in se nanovo proučevala. Čisto na steklo ogledala se je nagnila in z naočniki na nosu razbirala uspeh svoje domislice.

Bila je zadovoljna. Prav malo lepa se je zdela sama sebi. Vsa mladost njenih oči je izginila za umazanim steklom. Vzela je veliko, krasno izdelano sliko nekdanje Dore in jo postavila poleg ogledala. Primerjala je in ugotovila, da ni med obema niti majhne podobnosti več . . .

Tako razigrano se že dolgo ni zasmejala. Ploskala je v roke in si skoraj glasno dejala:

“Če bi Viktor stopil predme sedajle prav tukaj, ne mogel bi slutiti, da je v meni njegova nekdanja Dora. Kako šele bi me mogel spoznati, če ga srečam na drugem koncu sveta!”

In prav nič se ji ni skalil dušni mir.

Drugi dan je odpotovala, po kratkem, prav suhem slovesu od strica. Na potu do Havra se ni nikjer kaj prida mudila. Potovala je lahkega srca. Prtljage ni mnogo imela, glavna skrb ji je bil denar, njene in Viktorjeve fotografije, njegova vroča pisma in amulet s prstjo z gomile dveh mater . . .

Na ladji je bilo Slovencev še več. Pridno je Dora vlekla na ušesa njihove pogovore, toda izdati se ni hotela. Govorila je nemško in francosko, po malem tudi angleško. Vsaj razumela je skoraj vse, kaj so se v tem jeziku menili.

Večinoma je bila sama zase in bistro opazovala skozi temne očali, kaj se godi okoli nje. Imeli so jo za boljšo damo, ki se je pač prezgodaj izživela in si išče zadoščenja v tem, da potuje po svetu. Nihče je ni mnogo nadlegoval z vprašanji in še manj so ji vsiljevali kako dvorljivost.

Dora se je pa v dnevih vožnje po morju marsikaj naučila. Za vse je bila hvaležna usodi in si vse nove vtise zapisovala v dnevnik. Z vsakim dnem je bila bolj gotova sama sebe in čut neodvisnosti je krepko rasel v njej. Bolj in bolj se je zapirala sama vase in zdelo se ji je, da ne potrebuje pomoči ne od ljudi, ne od Boga.

Tako je dospela v New York in kip Svobode se ji je dvignil iz morja v pozdrav in dobrodošlico.

(Dalje prih.)

Laktancij o rimskih preganjavcih.

Priraja Rev. Pavel Podbregar.

1. Dioklecijan, 284-305.

DIKLECIJAN je bil velik v zločinih in nedosežen v mnogem zlu. Zato ni ostal samo pri splošnem razdirajočem uničevanju, ampak je stegnil brezbožno roko zoper Boga. Dve potezi sta delovali zajedno v njem in to sta lakomnost in grozovitost. Kraljestvo je razdelil v štiri dele in si privzel tri sovladarje. Vojska je ravno tako deljena v štiri skupine; vsak izmed vladarjev je skušal pomnožiti število vojakov do skrajnosti. Množica obdarovancev je narastla brezmejno in sredstva darovavcev so izčrpana. Polja kmetov so uničena, opuščena in dostikrat izpremenjena v šume. Da bi vse navdal s strahom, je pokrajine razkosal v manjše dele. Pokrajinske namestnike je spremljalo lepo število poduradnikov; vsi so pa pritiskali na nižje. Poleg tega veliko blagajnikov, dalje raznih upravnih uradnikov in poveljnikov. Niso se preveč pečali z državnimi posli. Veliko bolj so obsojali in rubili posestva. Vedno pogosteje so iztirjevali davke. — Dioklecijan je hotel imeti polne blagajne in grabil je na vse načine. Vsled mnogovrstnih nepostavnosti je povzročil draginjo. Po zakonih je določil ceno živilom. Prišlo je radi tega dostikrat do prelivanja krvi. Iz strahu ljudje niso nosili na trg in tako je draginja še bolj rastla. K lakomnosti se je pridružila še želja zidati stavbe. K temu so zopet morale prispevati pokrajine in vsi sloji v raznih datvah in služnostih kot vozniki, umetniki in vprežna živina. Tu je zidal dvorane za sodne razprave, tam dirkališča, drugje stavbe za kovanje denarja.

in tovarne za orožje. Sezidal je palače za ženo in ciroke. Kar naenkrat podere del mesta Nikomedije. Izseliti so se morali meščani, zdelo se je, kakor da bi bilo mesto premagano po sovražnikih. — Ukaz se je glasil: Hiše niso prav postavljene, treba jih je preurediti. Zato so jih podrli in zidali nove. Province so bile uničene. Ne omenjam tistih, ki so prišli ob premoženje. Tatvina je postala nekaj vsakdanjega in skoraj dovoljeno zlo. Dioklecijanu je bilo načelo: kjerkoli je zagledal dobro obdelano polje ali krasno stavbo, je posestnike tega zemljišča ali palače obtožil in obsodil. Če ni šlo lepim potom, pa s prelivañjem krvi.

2. Maksimijan, 285-305.

Dioklecijanov sovladar Maksimijan, s priimkom Herkul, je bil njemu nadvse sličen. Družilo ju ni le zvesto-prijateljstvo vsled enakega mišljenja, ampak tudi isto hotenje in stremljenje. Ločila sta se le v tem, da je bil Dioklecijan bolj lakomen in grozovit, Maksimijan pa sicer manj pohlepen po premoženju, zato pa bolj odločen v izvrševanju svojega sklepa. Poslednji je stanoval v Italiji. V svoji oblasti je imel bogate afriške in španske pokrajine. Vsled tega ni tako strastno kopičil zakladov, ki jih je lahko dobil takoj. Bilo je dovolj bogatih senatorjev; samo obdolžiti jih je bilo treba kakega krivičnega prestopka in zapleniti njih posestvo. In slednjič, kako je bilo razuzdano življenje tega moža! Ni zlorabil samo žen, vsled tega zasovražen in zaničevan, ampak zapeljeval hčere plemenitih družin. Kamorkoli ga je pot pripeljala, so mu bile deklice na razpolago, dostikrat s silo vzete iz var-

stva staršev. Štel se je srečnega, da se je vdajal takim strastem. Izmed zapadnih vladarjev ne ome-njam Konstantina. Bil je drugim neenak in vreden, da bi sam vladal.

3. Galerij, 292-311.

Drugi Maksimijan, Galerij, je prekašal v hudo-biji oba vladarja. Prirojena mu je bila divja kru-tost, neka divjost, ki je tuja Rimljanu. Ni čuda, njegova mati je bila doma onstran Donave, umaknila se je pred Karpi v Dacijo. Tudi zunanjščina se je vjemala z njegovimi lastnostmi. Bil je velike postave, močno rejen. Kratko: v besedah, v obna-šanju in kretnjah sploh, je vzbujal strah in grozo. Kajti sam Dioklecijan se je bal svojega sorodnika.

Rev. Aleks. Urankar, O.F.M., četrti urednik A. M.

In ne brez podlage. Bilo je temu tako: Perzijski kralj Narzes je skušal po vzgledu starega očeta Sa-porja povečati svojo kraljevino v škodo rimske dr-žave. Dioklecijan, sam strahopeten za vojsko in boječ se usode Valerijana, je poslal Galerija nad Perzije. Perzijci so šli z vsem imetjem v vojsko. Galerij jih čaka v zasedi in premaga. Zmagavec se vrne ponosno domu in zahteva novih časti. "Ko-liko časa še cesar!" je vzkliknil vladarju. Obnašal se je prevzetno in povdarjal, da je potomec boga Marsa. Zaenkrat ne naštevam vseh njegovih del, da ne pretrgam časovne zveze. Pozneje, ko je po-stal vladar in izpodrinil Dioklecijana, se je izkazal, da je res pravi grozovitež.

4. Povod k preganjanju.

Ko je Dioklecijan bival nekje na vzhodu, je po-izvedoval pri daritvi darovanih živali, kaka da ga

čaka prihodnost. Služabniki so se vznemirjali, ker niso mogli dobiti nobenih gotovih znamenj. Več-krat so ponovili poizkuse, pa vedno je bil isti izid. Klali so živali. Pa zopet nič. Končno je izjavil vodja dotičnega templja, da daritve zato ne izpa-dejo tako kakor bi morale, ker so pričujoči nesveti ljudje. Dioklecijan se je razsrdil in ukazal, da mo-rajó vsi darovati. Kdor se bo ustavljal, bo bičan, kdor ne uboga, je odpuščen.

Potem je prezimoval v Bitiniji, obiskal ga je hu-dobni Galerij in nagovoril omahujočega cesarja, da naj začne preganjati kristjane. Divjega Galerija je nagnilo sledeče: Njegova mati je bila svečenica gorskih bogov. Bila je silno praznoverna ženska, dnevno je opravljala svoje daritve bogovom in na-govarjala k tem sovaščane. Sovražila je kristjane in jih tožila sinu. Tam v Bitiniji sta se oba cesarja posvetovala vso zimo. Posvetovanja so bila tajna. Vsi so mislili, da gre za kake važne državne zade-ve. Dolgo se je sivolasi cesar ustavljal tej Galeri-jevi nakani. Dalmatinec je ugovarjal, da je nevar-nc vznemirjati svet in prelivati kri. Kristjani radi umirajo; zadostuje, da se jih odstrani iz kraljeve palače in od vojakov. Toda zaman. Galerija ni mogel prepričati. Sklenil je posvetovati se še z dru-gimi. Dioklecijan je bil tak, da je storil brez po-svetovanja, kadar se je odločil za kaj dobrega, zato da ne bi slave z nikomur drugim delil. Če pa je bilo treba storiti kaj slabega, kar je vedel, da je vredno graje, tedaj jih je mnogo sklical v posvet, da bi zadela druge krivda za to, kar je pravzaprav sam zagrešil. V posvet so bili poklicani poleg vo-jaških dostojanstvenikov tudi osebe odličnega svet-nega stanu. Nekateri so menili, da naj se sovraž-nike bogov iztrebi; nekaj jih je ugovarjali, pa ker so poznali Galerijevo mnenje, so končno odnehali. Dio-klecijan ni še privolil in sklenil povprašati preroči-šče za svet. Bilo je pričakovati, kak bo odgovor.

5. Izbruh preganjanja, 303.

Izvolili so zato praznik mejnega boga (Termi-nalia), ki ga obhajajo 23. februarja; s tem dnem naj je postavljena meja poganski veri. Prišel je začetek smrti in pogina. Navsezgodaj pride voja-ška straža k cerkvenim vratom, jih razbije in uniči božje podobe. Knjige sežgo. Oba vladarja opa-zujeta, kajti cerkev ni bila daleč od palače. Prišli so vojaki še slednjič in porušili cerkev do tal.

6. Kristjani postanejo brezpravni.

Naslednji dan je bil v Nikomediji izdan razglas, ki odvzema spoznovavcem krščanske vere vse pra-vice in časti. Kristjani plemenitega stanu so izro-čeni mučenju. Sodišča naj vzamejo vsako tožbo zo-per nje. Kristjani ne morejo tožiti, četudi se jim godi krivica. Vzame naj se jim prostost in volivna

pravica. Neki pogumni mož je odtrgal te razglase s stene in pripomnil, da so bila poročila o Gotih in Sarmatih. Zgrabili so ga in mučili ter pekli na ražnju. Trpel je voljno in udano umrl.

* * *

OPOMBE:—Po smrti Avrelijevi je v cerkvi nekaj časa zavlada mir. Veliko kristjanov je postalo že mlačnih, zato je prišla zadnja šiba božja, da je očistila kleno zrno od plevel. In to je bil Dioklecijan (284-305). Doma je bil iz Dalmacije. Iz suženjskega stanu se je dvignil do cesarske časti. Odlikoval se je po hrabrosti. Bil je delaven in silno previden mož. Spoznal je kaj hitro položaj, v katerem je prišel. Pri njem so se družile čudne, včasih nasprotujoče si lastnosti. Hraber in zvit, odločen in upogljiv, odkrit, pa tudi hinavsko potuhnjjen, mogočen in priliznjen. Bil je vojak, pa tudi veliki državnik. Laktancij, ki je bil več let na cesarskem dvoru v Nikomediji, je dobro prodril v Dioklecijanovo notranjščino. Bil je tak, piše ta pisatelj, da je storil brez posvetovanja, kadar se je odločil za kaj

dobrega, zato da ne bi z nikomur delil slave. Če pa je bilo treba storiti kaj slabega, kar je vedel, da je vredno graje, tedaj jih je mnogo sklical v posvet, da bi zadela druge krivda za to, kar je pravzaprav sam zagrešil. Njegov cilj je bil predvsem utrditi rimsko cesarstvo. Zato je leta 285 razdelil državo v dve polovici. Zapadni del, z glavnim mestom Milanom, je vladal Maksimijan, imenovan Herkul. — Kakšen je značaj tega vladarja? Bil je surov vojak, krute, krvoločne narave. Pravo veselje mu je bilo prelivati kri.— Dioklecijan si je pridržal vzhod in glavno mesto je bila Nikomedija. Dioklecijanov "cezar", kruti Galerij, po rodu Ilirec, je ostal v svoji domovini Iliriji, v mestu Sirmiju, v današnji Slavoniji. Maksimijanov "cezar" pa blagi Konstancij Klor, ki je bival v Trieru. Torej je vse cesarstvo imelo dva vladarja (avgusta) in dva cezarja. Dioklecijan je bil prva leta kristjanom naklonjen. Na njegovem dvoru so bili vneti kristjani, kakor njegova žena Priska in hči Valerija.

(Dalje prih.)

Drobne vesti.

Rev. Matija Jager je pred kratkim tožil o brezbriznosti ameriških Slovencev za razne kulturne prireditve. Tudi urednik Ave Marije bi se lahko bridko pritožil nad marsikaterim takajšnjim Slovencem, ker nima nobenega smisla za naš list, da si ponša s svojim katolicizmom. Mnogo jih je med nami, ki so mrtvi za vse, kar je dobro in lepo. Zato pa je tako zelo potreben vseslovenski katoliški shod, ki nas bo vse poživel. Tisti, ki niso zanj, razodevajo ravno s svojim molkom ali s svojim nasprotovanjem, da so katoliškega shoda najbolj potrebni. Saj se tudi bolnik boji zdravlila in operacijskega noža.

* * *

Še par sto koledarjev imamo v zalogi. Kdor ga še ni naročil, naj si ga čim prej oskrbi. Zelo se ga bo razveselil. Mnogo pohval smo prejeli o njem. Naj omenim le, kako so ga bili veseli dijaki na škofijski gimnaziji v Št. Vidu pri Ljubljani. Profesor Dr. F. Trdan nam je pisal, da so brali življenjepis Fathra Jagra pri slovenski uri v šesti šoli. Vsi so pazljivo poslušali, po uri pa so bili tako navdušeni za koledar, da so se kar pulili zanj. — Če hočete nekoliko razvedrila in duševnega užitka, pišite takoj na Upravo Ave Marije in naročite naš letošnji koledar!

* * *

Za jugoslovanskega poslanika v Washingtonu je bil imenovan Slovenec dr. Leonid Pitamie. Pred imenovanjem je bil profesor mednarodnega prava na ljubljanski univerzi. Zraven številnih strokovnih razprav je napisal izborno knjigo "Država". Bil je tudi predsednik pacifističnega združenja v Ljubljani. Poslaniku kličemo prisrčni: Dobrodošli.

* * *

2. februarja je minilo sedem let, kar je umrl priljubljeni in obče spoštovani monsignor Buh v Duluthu, Minn. Bil je znamenit misijonar in goreč duhovnik. Njegove zasluge je priznala cerkvena in svetna oblast. Cerkevna oblast s tem, da mu je podelila naslov monsignorja, svetna pa, da je po njem imenovala posebno, od mesta Pierz odločeno mesto. Slava njegovemu spominu! (Pred kratkim smo prejeli nek dokument iz življenja Buhovega in če bo nanesa priložnost, ga bomo objavili v koledarju za l. 1930.)

* * *

Monsignor Ogulin nam je sporočil, da je v župnišču sv. Neže v St. Paulu, Minn. umrla dne 12. februarja Apolonija Solnce,

sestra dobro znanega župnika Solnce. Pokojna je bila prava Marta ne samo svojemu bratru, ampak tudi kranjskim dijakom, ki so študirali v St. Paul semenišču. R. I. P.

Letos v postu se bo nahajal naš misijonar P. Odilo Hajnšek večinoma v Minnesoti. Poznej bo šel tudi v Colorado in v druge zapadne naselbine. Naj ga spremlja blagoslov božji po njegovih potih!

* * *

O dveh novih knjigah. Prejeli smo nekaj izvodov brošure "Istra kliče. . ." Spisal jo je naš sotrudnik Rev. Jakob Soklič, izgnani istrski duhovnik. Knjigo toplo priporočamo. Seznanila jih bo s trpljenjem naših rojakov, ki ječijo pod italijanskim jarmom. Stane samo 40c, čisti dobiček pa je namenjen ubogim istrskim študentom. — Rojakom je gotovo že znano, da so Italijani uničili vse slovenske in hrvatske liste, ki so izhajali na zasedenem ozemlju. Zato so začeli v Ljubljani izdajati posebni list "Primorski glas", ki ga tudi priporočamo. Naroča se pri Upravi v Ljubljani, Šelenburgova ulica 7/II.

Zelo lepo vzgojno knjigo je izdal preč. kanonik Volc, urednik Vrtca in Angelčka. Naslov ji je "Otrok". Naj govori sam pisatelj in naj nam pove, zakaj jo je napisal: Napisal sem knjigo v živem prepričanju, da nam ni kmalu kje pouka tako treba ko o dobri družinski vzgoji. Razmere so mnogokod ustvarile tak položaj, da odrivajo starši vzgojno delo le na šolo, šola pa pri svetnih učiteljih ni več vzgojevalnica, ampak samo še učilnica. Celó v naši mladinski literaturi, ki ji je bil nekdanj prvi namen vzgoja otrok, se dandanes nauki perhoreseirajo in če je mogoče o mladinski knjigi kaj slabega napisati, je to, da moralizira. Otrok naj sam najde nauk! Kako pa otrok naukov išče, ako mu jih na krožniku ne prineseš, pa vemo vsi, ki smo imeli opraviti z mladino.

Da bi se krščanski starši spet zavedali svoje najsvetejše in najsladkeje naloge: sejati v otroška srca dobra semena in nele od drugih vzgojnih plodov pričakovati, je namen te moje knjige, katere I. del je izšel.

Knjigo naročite pri pisatelju kanoniku Volcu, Pred škofijo 8. Ljubljana.

* * *

Pomembno knjigo so izdali Slovenci v starem kraju kot spomin na desetletnico zedinjenja. V njej je napisal izčrpano

poročilo o stanju bratov v tujini Dr. P. Hugo Bren, O.F.M. Če bi kdo izmed ameriških Slovencev želel dotično knjigo, naj nam piše.

Ob tej priliki naj omenim, da so v Ljubljani ustanovili poseben izseljeniški urad, ki sprejema razne podatke iz življenja ameriških Slovencev in odgovarja tudi na stavljena vprašanja.

* * *

Malo pred zaključitvijo lista smo brali v časnikih, da so sv. oče nehali biti prostovoljni jetnik v Vatikanu in da so sklenili z italijansko vlado ugodno pogodbo. Ta pogodba je bila podpisana 11. februarja in je gotovo velike zgodovinske važnosti. — L. 1930. se bo vršil vesoljni cerkveni zbor za ves katoliški svet.

* * *

Vsem Slovincem priporočamo naša dva potovalna zastopnika in jih prosimo, naj jima gredo na roko pri njihovem težavnem delu za katoliško časopisje. Posebno zahvalo izrekamo na tem mestu preč. g. Škurju in Rev. Modru, ki sta z ljubeznijo sprejela zastopnika Mr. Franka Ulčarja in v cerkvi toplo priporočila Ave Marijo vernikom, da jo naroče, kateri je še nimajo.

Iz tajništva za vseslovenski kat. shod. V posebnem članku sem že pojasnil, kakšen pomen imajo delovni odbori po posameznih naselbinah. Tukaj še hočem dodati par dopolnil. Ti delovni odbori bodo pri sorojakih budili zanimanje za katoliški shod in zapisovali bodo, koliko se jih bo sproti priglasilo. Sporočili bodo tudi, koliko društvenih ali drugih zastav bi radi videli zastopanih pri manifestacijski procesiji in naznanili bodo, koliko jih bo prišlo v narodnih nošah ali koliko jih želi biti kako drugače zastopanih. Pomagali bodo ti delovni odbori tudi pridobivati potrebna denarna sredstva za kritje velikih stroškov. Zraven tega pa bodo še izrazili, če imajo morebiti v tej ali oni naselbini še kake posebne želje glede shoda in tako dalje. — V vsaki naselbini naj izberejo delovni odbor za dotično naselbino in v tem odboru naj bo toliko odbornikov, kolikor jih je potrebno z ozirom na krajevne razmere. Ti odborniki naj potem izmed sebe izberejo vsaj predsednika in tajnika. Tajnik tega delovnega odbora bo v pisni zvezi s centralnim tajnikom.

Toliko sem na tem mestu pojasnil, ker sem že dobil tozadevna vprašanja.

Sedem Marijinih besed.

Rev. Janez Filipič.

VI.

“VINUM NON HABENT.” (Janez 2, 3) — ali po naše: “Vina nimajo.” Zopet kratka in preprosta, pa vendar pomenljiva beseda Marijina, ki je izšla prav tako iz preprostih, pa pomenljivih razmer življenja, v katerih sta se Marija in Jezus nahajala ob uri, ko je Marija izpregovorila te besede.

Bila je to na ženitnini v Kani Galilejski. Dva revna poročenca obhajata svatbo. Imata pa kljub revščini mnogo zvestih prijateljev in znancev, ki so ju prišli posetit ob tako izredni priliki v njunem življenju. In med te znance in prijatelje, morda celo med sorodnike, spada tudi Marija in Jezus s svojimi apostoli.

Njč čudnega, da prideta ženin in nevesta v zadrego, kako bi zadovoljila vse te sicer dobro došle goste. Kmalu nimata več niti najpotrebnejšega okrepčila za svoje svate. Pa Bog svojih tudi v potrebi ne zapusti. Marija, ki nima svojih oči uprtih samo v nebesa, ampak se po volji božji zanima tudi za potrebe svojega bližnjega, Marija, ki ne ljubi samo Boga, temveč dejansko tudi svojega bližnjega, Marija, ki je previdna in modra v vsem svojem ravnanju, kmalu opazi veliko zadrego ženina in neveste. Zato namigne Jezusu, naj jima pomaga iz zadrege. Pove pa sicer s kratko, a vendar zadostno besedo: Vina nimajo.

O, glejte! Kdo bi se ob tem prizoru ne spomnil nekoliko podrobneje ljubezni Marijine do nas ljudi, pa spomnil tudi nauka Marijinega, da smo tudi mi dolžni dejansko delati za dobrobit svojega bližnjega.

Da! Marija je ljubila svojega bližnjega. Kako lepo je to pokazala, če vse drugo prezremo, kar nam v tem oziru omenja sveto pismo, že s tem, da je dala svojega edinega Sina y odkup sveta. Jezus je

dejal: Nihče nima večje ljubezni kot kdor da svoje življenje za svoje prijatelje, — in po tej besedi se je sam ravnal in ravnala se je v obilni meri tudi njegova mati, ko je dala v smrt za človeški rod to, kar ji je bilo najljubše in najdražje, namreč svojega Sina.

Kakršna pa mati, taki otroci, pravi pregovor. In res! Zgodovina cerkvena, pa tudi življenje svetnikov in navadnih vernikov nam dovolj jasno izpričuje, da so bili vsi pravi častivci Marijini tudi veliki dobrotniki človeštva. Kako vneto so častili Mater božjo: sv. Peter Nolaški, sv. Vincencij Pavlanski, sv. Frančišek Asiški, sv. Terezija, blaženi Don Bosco in Chevrier in nešteti drugi in druge in kaj vsega niso storili te vrste moške in žene za blagor človeštva. Koliko bolnišnic in sirotišnic se je pozidalo pod njihovim vodstvom, koliko lačnih in žejnih in nagih in bolnih je našlo pomoči po njihovem prizadevanju, koliko žalostnih in obupanih, nevednih in zapeljanih pravih svetov in nauk in vsakršne tolažbe.

O, če imamo to pred očmi, kako bi mogli biti i mi častivci Marijini, če ne bi bili obenem gorečniki za dobrobit svojega bližnjega. Kdo ne ve, da smo ravno v sedanjih še vedno povojnih dneh, ko se razliva križem sveta toliko gorja in bede, posebej poklicani, da uresničimo besedo Gospodovo: “Kar storite kateremu izmed teh najmanjših, ste meni storili?” To zapoved imamo od Boga, da “kdor ljubi Boga, ljubi tudi svojega bližnjega.” “Kaj pomaga, bratje moji, če kdo pravi, da ima vero, del pa nima. Ali ga bo mogla vera zveličati? Vera brez del je mrtva.”

Zares! Če že kristjan, ki nima srca za potrebe svojega bližnjega, ni noben kristjan, kako bi mogel biti šele otrok in častivec Marijin, tisti, ki ne bi hotel poznati svojega bližnjega v njegovi potrebi. . . .

To moramo posebej povdarjati današnje dni, ko se je sebičnost in samopašnost zopet naselila v toliki meri sredi človeškega rodu. O, koliko jih je, ki so prežeti edinole od misli, da bi se njim dobro godilo. Kaj uboge vdove in sirote, kaj misijoni in katoliško časopisje, kaj cerkev in njene potrebe, kaj zapuščeni invalidi in njih sirote, kaj tisoči in milijoni grešnikov, ki gredo naravnost nasproti pogubljenju — le, da sem jaz zavarovan, da se meni dobro godi, da bom sam zveličan?

Policija.

Po Ewaldu.—P. P.

AM na hribu je stal gozd, in v gozdu so bile skoro same smreke. Listnatega drevja je bilo v tem gozdu tako malo, da za nas ne pride v poštev, in ga zato v tej povesti niti ne omenjamo.

Smreke so bile pa tudi ponosne na svoj rod in na svoje število. Pokoncu so stale in se bahale s tem, da so bile pozimi kot poleti enako zelene. Lepšega drevesa ni kot je smreka, in lepšega gozda ni kot je smrekov gozd, so mislile.

"Koliko nas je?" so izpraševale druga drugo.

In to vprašanje je šumelo po vrhovih čez hrib in čez dolino po vsej okolici.

In dospel je odgovor od vseh strani:

"Tisoč in tisoč nas je . . . Milijon . . . Bilijon . . . Nepregledna in neprešteta vrsta nas je. Povsod, kamor pogledaš, rastemo me — smreke!"

Sčasoma so postale smreke čedalje bolj domišljave. Razumljivo, ker nikogar ni bilo v bližini, ki bi jim bil ugovarjal. In če bi jim bil — za norca in za nazadnjaka bi ga bile imele. Nazadnje so bile splošno prepričane, da je smreka edino drevo, ki to ime zasluži. Vse drugo, kar na zemlji raste je ali trava ali grmovje . . .

Potem so se spenjale smreke še ponosnejše v višavo, kar jim ni bilo težko, ker ni bilo nobenega drevesa v bližini, ki bi jih bilo oviralo. Nihče jim ni oporekal ali jih motil v njihovih domišljajah; ne mah, ki je ponižno rastel ob njihovem vzhodu; ne mravlje, ki so si iz smrekovih igel delale gradove in mravljišča; ne drvarji, ki so sekali les in si služili svoj kruh v gozdu.

Neko jesen pa se je vstavila tropa škorcev v smrekovih vrhovih. Bili so na poti na jug in so se hoteli na gorah nekoliko spočit. Najstarejši izmed njih je sedel na vrh neke smreke in gledal po okolici.

"Kakšna nepregledna vrsta samih smrek!" se je čudil. — "Smreka pri smreki, kakor daleč seže oko . . . In vendar — nekam otožen in enoličen je tak pogled!"

"Kajne, dragi škorec, tako velikega in lepega gozda še nisi videl, četudi vsako leto romaš po svetu?" je govorila smreka, na kateri je sedel škorec. "Če ti je všeč, kar pri nas ostani. Ali pa hiti dalje na jug in povej tam doli vsem tovarišem, da je tukaj prostora za vse dovolj. Zrak je v smrekovem gozdu kar se da dober, in v naših vejah je prostora za gneada vsake vrste. Pri nas je poleti in pozimi vse zeleno, tako da boste vi tiči mislili, da imate večno pomlad. Res: to je pravi paradiz na zemlji!"

"Nikdar! Nikdar!" je kričal škorec in otepal s peroti. "Kaj ti na mar ne pride?! Paradiz praviš, da je to?! Nel! To je po-

To je prepričanje celih množic današnjih dni in vendar ne more biti to prepričanje vernega kristjana. Kristjan, ki je v resnici kristjan, ve, da ne tisti, ki pravi: "Gospod, Gospod, pojde v nebeško kraljestvo, ampak tisti, ki stori voljo nebeškega Očeta", in volja nebeškega Očeta je, da gremo z veselim srcem tudi na delo za zveličanje in blagor svojega bližnjega. Zato se zlasti kot častivci Marijini ozri- nio z veselim srcem na širono polje apostolskega dela!

kopališče — ta žalostna, temna barva, kamor pogledam. Ko bi bil vaš gozd paradiz, pa bi se bilo že zdavnaj naselilo na stotine vsakovrstnih tičev pod vašo streho. Tako pa le vrana in krugulj in sempatja kaka sinica, ki se je zatekla bogve od kod. In potem kaka šoja in sraka, ki kričita in vpijeta na vse pretege, ker ju je strah samote . . . To naj bi bil paradiz?!"

Smreka je strme poslušala škorca. Tako nasproti ji dotlej še nihče ni bil govoril. Že je hotela stresti svojo vejo in odpediti grajača, pa si je mislila: Po svetu gre in daleč tam na jugu bo pravil o naši neuljudnosti. Zato se je zatajila kar se je mogla in si prizadejala, da ga pripelje do drugih misli.

"To mi je novo in nezaslišano!" je rekla. "Moj Bog, dolga pot te je utrudila in slabe volje si in ne vidiš lepote, ki leži razgrnjena pred teboj. Pa vprašam te: Kateri gozd je pa lepši kot je smrekov gozd? Veliko sveta obletiš — povej mi, ali je katero drevo lepše kot je smreka? In ali je katera senca hladilnejša kot je smrekova?"

"Haha!" se je smejal škorec. "Ko bi ti videla bukov gozd v prvi pomladi! Ali mecesnov gozd, ko zazeleni! Ja, celo borovi vrhovi so lepši in veselejši ko enoličnost smreke in jelke. Po bukovem gozdu tudi po tleh vse lepo raste in zeleni, tako da je veselje za oko in da se tiči počutijo domače v njem. Tu pri vas pa igla pri igli — sama bodeča igla na tleh in pa suhe odpadle veje vmes . . . Ali je to življenje?! To je smrt! Smrt!"

In škorec se je pripravil, da odleti, zakaj zazdelo se mu je, da ga je objela žalost in smrt in da sedi v ječi. Smreka ga je še pridržala rekoč:

"Čuj, kaj ti povem! Svet je ves površen in lahkomisljen; zato mu ugaja le, kar je pisano in raznobarveno. Ne zameri — tudi ti si se navzel posvetnega duha, čemur se ne čudim, ker vedno letaš po svetu, od severa na jug in od juga zopet nazaj na sever. Toda ali veš, kaj smo sklenile me smreke? Čez vso zemljo bomo raztegnile svoje kraljestvo! Razrastle in razširile se bomo v vseobsežen gozd in izpodrinile lahkomisljeno bukev in bahati mecesen in hinavsko brezo in jelko in topol in vsa drevesa, ki s svojo raznobarvnostjo bodejo v oči in motijo pogled . . . Namesto lahkomisljenosti, naj nastopi resnoba in premišljenost. Smreka in jelka morata zavladati po celi zemlji, ker le njima gre izključna pravica, da se smeta imenovati gozd!"

"Kaj mi tukaj tveziš na uho!" jo je zavračal škorec. "Povem ti, da imam sočutje s teboj, ker vidim, da se ti v glavi nekaj koleščkov prav ne vrti. Zato mislim še posedeti nekaj časa in te vprašam: "Ali sem te prav razumel. Rekla si, da se hočete smreke razširiti čez vso zemljo. Ali hočete torej iz kraja v kraj? Kako boste to storile, ko nimate ne nog ne peroti?"

"In vendar bomo to storile!" se je bahala smreka.

"Toda kako, ko vendar . . ."

"Seveda! Seveda! Razumem, da ti ta stvar ne gre v glavo, ker lahkomišljen tič si in nikdar ne dobiš časa, da bi kaj resnega premišljeval. A stvar je čisto priprosta, ker me smreke ostanejo na mestu, kjer smo, le naši otroci bodo odhiteli na vse strani in si bodo osvojili svet."

"Ali imajo tvoji otroci noge?"

"Tudi to se ne more reči," se je smehljala smreka in dobro ji je delo, da je mogla škorcju pokazati, da on ni tič, ki bi vse vedel, četudi mnogo sveta preleti. "To ti bom razložila prav v podobi in na oči; le poslušaj me. Poglej tja čez dolino na sosedni gorski greben — ali vidiš, da je poraščen s samimi smrekami?"

"Vidim. Drevo pri drevesu — sama enolična in dolgočasna smreka!"

"Uljuden nisi, kakor vidim, četudi greš daleč po svetu. Pa naj bo. Zelen si še in neizkušen. Na stara leta boš morda drugače govoril . . . Tako, kaj sem hotela reči? Pred sto leti so bili oni grebeni in ona pobočja popolnoma gola, le nekaj prtilkovega grmovja in nekaj mahu je rastle ondi. Potem je pa veter zanesel mojih prednikov seme tja na ono stran — in zrastle je smrekov gozd kot ga vidiš danes. Ali sedaj razumeš?"

"Tako približno — da!"

"No torej! Kakor je veter zanesel moje seme tja na oni oddaljeni greben, tako ga bo zanesel polagoma tudi v vse tiste svitle gozdove, kjer rastejo sedaj bukev in mecesen. Tako se me smreke združimo s smrekami, ki sedaj v tistih vaših krajih tvorijo bržkone slabotno manjšino — in naši skupni moči se ne bo moglo več vstaviti nobeno drevo, pa če bi bil sam hrast. Smrekov, oziroma jelkov gozd bosta zavladovala čez širno zemljo, in tedaj tudi ti, ljubi škorec, ne boš mogel ubežati našemu objemu . . ."

"Haha! Danes pa še lahko ubežim! In to hočem tudi storiti."

Na te besede se je škorec pognal v višavo in odletel v daljavo.

"Le pojdi!" je kričala smreka za njim, "a kakor sem rekla, tako se bo zgodilo. Prerastle in zasenčile bomo me smreke vsako drugo drevo, ki ga bomo dosegle na svojem pohodu. In kamor naša senca pade, tam bo ležala le igla, med katero bo imela prostora le kaka medla bilka in nič drugega. Tako bo! Prihodnost je naša!"

* * *

Minilo je nekaj let. Med tem časom je naš škorec vsako leto podvakrat priletel nad smrekov gozd in sedeč na veji pokramljal s svojo znanko smreko. Vsako leto se je bahala in pripovedovala, za koliko se je smrekov gozd razširil v daljavo, tako da se je škorec v resnici bal, ako se v teku let izpolni vse to, kar je smreka napovedovala. Za svoje potomce, za svoj zarod se je bal, ki bo v temi in vedno enolični okolici moral izgubiti vso svojo prirojeno živahnost in bo moral naposled samega dolgčasa izumreti ali pa vsaj shirati . . .

Minilo je torej nekaj let. Bil je vroč poleten dan in sonce je pripekalo na smrekov gozd, da je kar prasketalo v vejah. Nobena sapica ni pihljala, in veje so mirovale in smreke so dreemale. Vrana in smrdokavra sta se poskrili nekje v goščavi. Le velika mravlja je romala med iglami in posameznimi bilkami po tleh in se trudila, kako spravi mrtvo muho do svojega mravljišča, ki je stalo na obroku hriba tam ob preseki.

"Vroče je!" je zdihovala smreka, naša znanka. "O, da bi bila že kje gori na severu, kjer pravi škorec da je poleti tako lepo hladno . . . No, pa tisti časi še pridejo! Ne bom jih učakala jaz, pač pa moje naslednice. O, bodočnost je naša!"

Tedaj je zapazila smreka, da leze mal, podolgast hrošč po njenem deblu in tipa in se ozira na vse strani kot bi nekaj iskal. Bil je valjaste oblike, po vsem telesu enako debel, in ako si ga opazoval od spredaj ali od zadaj ali od vrha doli: nobenega razločka v obliki skoro nisi zapazil. Vedno je poskušal s rilčkom, kje bo koža najmehkejša, in naposled je začel res vrtati luknjico v lub . . .

"Čuj mali!" ga je zaklicala smreka. "Kaj bi rad? Ali kaj slišiš?"

"Oh, slišim, slišim!" je zdihoval mali.

"Kaj bi torej rad? Ali pravzaprav povej mi, kaj si. Riba nisi, ker ne plavaš. Mravlja tudi nisi. Glista tudi ne, ker si prekratek. Kaj si in kaj bi rad?"

"Oh, moj Bog! Jaz sem le mal hrošč, pravzaprav hrošček. Stanovanja iščem. Strehe bi rad."

"A tako? No, streha se bo že dobila. Kako ti je pa ime, mali?"

"Tiskar mi pravijo, pa sam ne vem zakaj. Morebiti zato, ker znam delati pike in ker znam cele vrste izpeljati tako tja po lesu . . . Hm! Hm! Težavno je to življenje, težavno!"

Tako je zdihoval mali keberček in pri tem je bil tako ponižen in nedolžen, da se ti je moral priljubiti.

"Tiskar si torej? Neke vrste umetnik kakor vidim," se je čudila smreka in nemalo se je čutila počaščeno, da jo obišče tako slavna osebnost, pa četudi le v podobi neznatnega hrošča.

"Tiskar sem. Pravzaprav tiskarica, ker jaz sem ona. Prišla sem namreč, da pripravim stanovanje za svojo družinico, ki ima priti na svet. In tedaj bi ponižno prosila . . . Ne zameri mi, mogočna smreka — ko bi . . . Saj ne potrebujem mnogo —! Ampak streho nad glavo, tega potrebujem! Ne toliko zase kakor za svoj prihodnji zarod. In kdor sprejme enega teh malih, saj veš . . ."

"Da, da, da! Razumem. In mene hočeš počastiti s tem, da se naseliš pod mojo kožo, najne?"

"Tako je. Preiskala sem vso okolico na sever in na jug, in kamor pogledam, vidim, da ste tod same smreke. Bržkone je svet poln samih smrek?"

"Tako je. Če še ni, pa še bo," je odgovarjala smreka.

"In ker si ena največjih in najlepših tu v bližini —"

"Razumem, razumem! Grdo bi bilo, ko bi ti ne dala strehe in zavetja, tebi, ki nisi sama na sebi in ki boš kmalu mati. Vrana in smrdokavra prebivata po mojih vejah, na tisoče mravelj ima svoje zavetje v našem okrilju, črv in glista stanujeta med mojimi koreninami — tudi za trudno popotnico se bo našlo prostora, zlasti ker si majhna in pohlevna, kakor vidim. Le zlezi pod streho in udobno si postelji pod mojim lubom. In ker praviš, da znaš tiskati, te bom prosila za par vrstic za spomin predno se odpraviš na daljno pot."

"Oh rada, rada! Prisrčna hvala ti za gostoljubnost."

Potem je tiskarici prišel na pomoč še tiskar, in zvrtila sta v smrekov lub lepo okroglo luknjico in sta se udobno nastanila pod skorjo. In ko je prišel za tiskarico čes, da je bilo treba zleči jajčeca, si je izdolbla od središča svoje izbice na vse strani lepe rove in ceste in pota in po obeh straneh lepo natrosila jajčec, ki so potem v miru in pod streho čakala, da se iz njih izleže potomstvo.

* * *

Nekaj dni po tistem se je pohvalila smreka napram svoji tovarišici:

"Čuj draga! Ali veš, da imam goste na stanovanju?"

"Tako? In kakšne?"

"Hm! To je učena družina. Umetniška družina. Veš, tiskarji se imenujejo. In tiskati, to se pravi nekaj več kakor brati ali pisati, kaj?!"

"Oho — taka družina se je nastanila tudi pri meni," se je pohvalila smreka s soseda. "Tako drugi dan je začela nova gospodinja delati rove in pripravljati prostor za potomstvo."

"Pri meni ravno tako! — In pri meni tudi! — Pri meni tudi!" — so se oglašale smreke v bližini druga za drugo. Ta novica se je raznesla po vsej gozdni okolici in od povsod se je čulo nazaj: "Pri nas so tudi tiskarji! Vsak čas pričakujemo veselih dogodkov!"

Tako se je dognalo, da skoro ni smreke na daleč okrog, ki bi je ne bila počastila tiskarska družina s svojim obiskom.

"Ali je pri vas tudi tako kot pri meni?" je vpraševala smreka, ki je prva bila dobila obisk. "Pri meni je tiskarica navrtala polno luknjic v lub, veste zato, da skozi te luknjice odpravlja moko in žaganje, ki se namelje pri kopanju rogov."

"Pri nas ravno tako. In moka se vsiplje potem kar po cellem deblu na tla. Človek bi mislil, da je dobil mlinarje v stanovanje."

(Dalje prih.)

“Fotografski aparat.”

Prof. Fr. Pengov:

ETA 1609 je pokazal jezuit p. Scheiner, profesor na vseučilišču Dillingen, ki je odkril tudi kot prvi sončne pege, da nastane pri svežem izrezanem živalskem očesu na zadnji steni mična, pomanjšana, vzvrnjena sličica pokrajine ali sobe, ako prihaja svetloba samo od spredaj skozi roženico v oko. Zelo se je čudil tej prikazni, ki si je ni mogel razložiti. Danes, po 300 letih, je stvar docela jasna, kajti oko je fotografski aparat, v katerem se mimogrede upodablja vnanji svet. Kakor fotografska omarica, tako je tudi oko temnica, ki je krog in krog zaprta za svetlobo, samo spredaj prodirajo svetlobni žarki skozi lečo in ž njimi slike vnanjega sveta; in kakor sprejema slike kemijsko pripravljena fotografska plošča, tako jih sprejema v očesu mrežnica, kjer se tudi vrši v takozvanem vidnem škrlatu kemijsko razkrajanje.

Oko je podobno jabolku s pecljem; ta (pecelj) je vidni živec, ki je v zvezi z možgani. Zrklo je skrbno vloženo v toščo in se s pomočjo šesterih mišic lahko suče na vse strani, kakor fotografski aparat na stojaču. Štiri ravne mišice obračajo, dve poševni vrtita oko. Posebno čudovita je gorenja poševna mišica, ki gre preumetno skozi kitast škrpec na gornjem koncu očnice, potem se pa zopet obrne navzdol ter pritrdi ob zrklu. “Kakor je tudi ta mehanizem enostaven,” pravi Roget, “je vendar eden najjasnejših zgledov, da je deloval višji razum pri njegovem vstvarjenju; kajti v nobeni drugi legi bi ne mogla biti uporabljena ta mišica tako smotrno, kakor ravno v očnici.”

Kadar zadenejo svetlobni žarki naše oko, gredo kakor pri fotografskem aparatu skozi razna stekla in prozorne prostore; najpreje skozi svetlo roženico, potem pa skozi sokrvico sprednjega očesnega prekata in skozi zenico v očesno lečo; tukaj se žarki zbližajo in prodro nato skozi steklovino do zadnje očesne stene, do mrežnice, kjer nastane slika; vsled tega se vzdraži vidni živec in vodi dražljaj dalje v možgane, kjer se nam vzbudi zavest slike.

Kako čudovit ustroj! Čudovito je najpreje to, da leča vse vzporedne in razhajajoče se žarke, ki pridejo od različnih predmetov v naše oko zbere in jih združi na mrežnici (retini) v narobe obrnjeno sliko. Pri tem se leča avtomatično vzboči ali splošči, prvo če gledamo od blizu, drugo kadar zorimo iz daljave; leča torej sodeluje kot živ organ in se vpostavi sama od sebe na pravo razdaljo, dočim moroš pri fotografskem aparatu ali vstaviti različne steklene leče ali pa temnico (camera obscura) skrajševati ali podaljševati, dokler ne nastane na

stekleni ploči ostra, jasna slika. Oko je torej, kakor pravi sloviti očesni zdravnik dr. Seligmann, “neprekosljiv vzor optičnih aparatov”.

Slavni fizik Helmholtz je skušal svoje dni dokazati, da oko vendarle ni tako popolen organ, kakor ga navadno občudujemo. A pozneje se je premislil, ko je natančneje premišljeval ne samo ustroj, ampak pred vsem namen tega organa. “Oko je svojemu namenu prilagojeno na najpopolnejši način,” se glase približno njegove besede. In tak čudovit ustroj naj bi si bil pridobil človeški organizem sam od sebe, brez učitelja in umetnika, samo s prilagajevanjem v dane razmere tekom tisočletij, kakor trobijo darwinistični listi in govorniki na mnogih krajih med nevesčim ljudstvom! Čudovit je nadalje kemijski proces v vidnem škrlatu mrežnice, ki se porablja in vedno zopet obnavlja, dočim moraš svetlopisne plošče vedno izmenjavati z drugimi. Čudovito je tretjič prevajanje obrnjene slike po prekrizanih vidnih živcih v možgane, kjer sliko obrnemo, ne da bi se tega zavedli.

Izmed mnogih drugih čud naj omenim le še to, da moreš s pomočjo posebnega ogledala pogledati od spredaj v očesno temnico, pri čemer lahko natančno spoznaš živce in krvne žilice, tako da dobiš pri tem izvrstna navodila ne samo o boleznih očesa, ampak tudi o boleznih možganov, krvi, srca in celo ledvic. “Oko je luč telesa,” stoji pisano v sv. pismu. In dr. Seligmann pripomni k temu:

“Kaj bi bil naš človeški duh, ko bi ne mogli čitati, pisati, risati in zaznati z očesom neposredno barve in oblike zunanjega sveta? Kako bi mogli napredovati brez oči umetnost in znanost in modroslovje ter duševno delo? Kako natančno in gotovo lahko presodimo vsak hip življenja lego, razdaljo in velikost predmetov, ki nas obdajajo; vsled tega smo pa tudi zmožni izvrševati z rokami najfinejša dela kakor tudi pravilno premeriti skok od skale do skale.”

V varstvo oči služijo solznice, ki izločajo solze z namenom, da izplaknejo iz očesa prah in vse, kar bi utegnilo dražiti živce. Razen tega pa imamo proti bolj grobim nevarnostim še neko predstrebje kakor tudi vrtno ograjico pri vidnem aparatu. Prvo,

ki varuje oko pred grozečo nevihto (potnimi kapljami in pad) tvorijo obrvi, ki stoje na venkaj štrleči koščeni letvi; ograjo pa predstavljajo toge vejice, prirasle na trepalnicah, ki branijo prahu, mušicam in drugim nebodigatreba v oči.

Razvoj očesa iz prvega zarodka v materinem telesu pa do njegove dovršenosti pri novorojencu, je dolga veriga najčudovitejših procesov. Da povem prav na kratko, se razvija oko tako-le: Sprednji del možganov odpošlje na levo in desno votel odrastek, očesni mehurček; ta se vzboči in v njegovo votlino se prileže vzboklina zunanje povrhnice. Iz te nastane leča, iz očesnega mehurčka pa se napravi mrežnica.

Take, na videz še neizgotovljene oči dobiš pri prav nizkih živalskih vrstah; čim popolnejša pa je žival, toliko popolnejše so tudi njene oči. Meduze ali morski klobuki, žoličaste, rastlinam podobne živali, ki se klatijo po škrlatnih morskih globočinah, kamor pač težko še zaide svetlobni žarek, opazijo svoj plen z očesom, ki obstoji samo iz leče in barvilnih zrn. — Polž steza svoje oči proti svetu na prožnih tipalnicah in kuka, je-li mu ne preti odkodi nevarnost. — Oko sipe je že zelo podobno človeškemu, pri drugih glavonožcih pa predstavlja oko samo odprto čašo v koži, ki je napolnjena z morsko vodo. — Trot ima troje enostavnih oces, zraven pa še dve veliki, sestavljeni, mozaični očesi, sestavljeni iz več tisoč posameznih očesec (leč). — Iz šestih posameznih oči bube nastaneta pri metulju dve sestavljeni očesi, ki imata po 17.000 leč.

Živali, ki se potikajo vse življenje po noči in temi, kakor n. pr. nekatere dvoživke — podzemeljskih jam — spominjam le na človeško ribico v Postojnski jami našega kruto zaslužjenega Krasa! — zgube polagoma oči, ki jih itak ne potrebujejo. Druge pa, ki so odvisne od ostrega vida, kakor n. pr. orli, pa dobivajo čudovito bistre oči. Podobno je tudi pri človeku; Humboldt n. pr. pripoveduje, da je jezdil po preriji z Indijancem, ki je na milje daleč razločil s prostim očesom konja ali človeka, ki ga on, Humboldt, ni mogel opaziti niti z daljnogledom.

Vzporedno z vidno zmožnostjo človekovo koraka tudi njegovo duhovno dojmovanje. Mladostno, zdravo oko, gleda jasno in ostro in spozna najmanjše posameznosti, vidi brez povečala skoraj stanični ustroj živi, razloži baržunasti lesk metuljevih kril v posamezne luskice. Njegov pogled se obrača najraje v neposredno bližino ali pa v daljavo. Drugače pa je, ko se človek postara; pogled mu zastremi le bolj v daljavo, v fineso. Lepo, da, še lepše nego v dnevih mladosti, se razgrinja tedaj pred našimi očmi trpeče Jadransko morje s kipečimi valovi in plemeniti obrisi vnebokipečega Velebita; žarneje nego kdaj popreje se razvije pred našimi očmi kinematografska slika lepega sončnega zatona.

Kakor telesno, tako se z močno uporabo poostri

tudi naše duhovno oko; čim dalje gledaš s premišljevanjem in poslušanjem božje besede, s čitanjem dobrih knjig in časopisov v Sonce pravice in ljubezni, toliko bistrovidnejša postaja tvoja duša. Kristjan se mora potruditi, da dobi svetle, jasne, blesteče oči, saj so one ogledalo in okno njegove duše.

Kako plemenit, čudovit organ so vendar naše telesne oči in vendar, pravi Jezus, da niso nič v primeri s svetlobnim organom duhovnega človeka; zato je treba, če bi imela sicer trpeti škodo duša, raje iztrgati oko in ga vreči od sebe. — Če imajo že nekateri ljudje in v še neprimerno večji meri mnoge živali, tako čudovite oči, kakšen presunljiv, vse prodirajoči pogled mora imeti šele Stvarnik vseh teh oči! On gleda vedno na nas, oj, da bi bilo tudi naše duhovno oko vedno oprto vanj, ki je naš izvor, pa tudi naš cilj in nada vsega našega stremljenja in trpljenja! Naj bi se godilo tudi z nami tako, kakor se godi pri nekkih zamorcih na Zlatem obrežju v Afriki, o katerih pripoveduje misijonar to-le:

V prodajalni nekega misijonišča na Zlatem obrežju je bil zaposlen misijonar, ki je imel eno oko iz stekla. Ker je moral misijonar večkrat nanaglo ma zapustiti prodajalno, je bila nevarnost, da bi navzoči zamorci ne izrabili te prilike vsled svojih dolgih prstov in sračje narave. Kaj si izmisli misijonar? Vselej, kadar je šel ven, je vzel v začudenje in zdravilen strah vseh navzočih zamorcev stekleno oko iz očnice, ga je položil na sredo prodajalne mize in odšel lahko brez skrbi, da bi česa zmanjkalo; kajti vsi zamorci so se smatrali v obzorju in območju očesa na mizi.

Kar je bila tam pri ubogih Afričanih samo domneva, je pa v razmerju med nami in Bogom najčistejše in najrealnejše dejstvo: "Oči Gospodove vidijo na vseh krajih," in "vse je golo in odkrito pred Njegovimi očmi."

Noben mikroskop in noben teleskop ni tako umetno in smotreno zgrajen, kakor človeško oko. In tak organ, kliče profesor Henle, naj bi bil nastal enostavno po mehanskem prilagojevanju na vnanje razmere? Strahotno mnogo zahteva od človeških možganov tisti, kdor zahteva vero, da se more izpremeniti potom akomodacije brezoko bitje v tako z očmi. Kako naj vendar pride živ, ki nima nobene pojma o svetlobi do živca, ki občuti svetlobo? In če že sonce poraja vidne živce, bi moralo proizvesti naenkrat popolne, saj nepopolni nič ne koristijo. In zakaj bi ne ustvarilo sonce oči po vsej, njegovi svetlobi izpostavljeni telesni površini? Kako da so nastale oči večinoma samo na dveh somernih točkah telesa ali samo v omejeni vrsti točk, kakor opazamo to pri nižjih živalih. — Lahko je zamišljati teorije, a dokazati jih je težje. Zato kliče že Nietzsche darwinovcem: "Več je razuma v vašem telesu (čudovitem ustroju organov), nego v vaši največji modrosti."

GLASOVI
od
Marije Pomagaj
P. Benigen.

Nenavadno mrzel januarij.

Z novim letom je nastopila izredna zima. Do Božiča je ni bilo. Mogoče je ravno mehko in vlažno vreme tako zelo razširilo influenco. Za novo leto smo dobili sneg. Pri nas ga sicer ni padlo obilo, komaj za eno ped; toda mraz je občutno pritisnil, zlasti v prvi polovici januarja. Pozneje je deževalo in snežilo. Nagli mraz je pokrival ceste in pota z gladkim ledom. To je silno otežkočilo hojo, posebno pa delalo težave prometu. Koliko nesreč so povzročile gladke ledene ceste. Lažji avtomobili so postali svojeglavni. Driver jih ni mogel obvladati. Kakor bi se izmislil, se je na gladki cesti presuknil in se obrnil v nasprotno stran. To sem sam poskusil en dan, kar trikrat. Neko jutro namreč sem se moral peljati z nekim malim chevroletom v Chicogo. P. Edward, ki je izboren driver, se je hudomušno zasmel, ko se mu auto na lepi cesti naenkrat obrne proti domu in obstane v zmrznenem snegu ob jarku. S težavo smo ga zopet privedli nazaj na pravo pot. Mr. Grdina, naš tovariš, je povedal pravo primero, kako so zdaj taki-le avtomobili podobni živini o poletni vročini, ki odskoči in zbežlja, ko jo piči brencelj. Iste muhe je uganjal naš auto še dvakrat nazaj grede iz Chicage. K sreči ni bilo nobenkrat kake nezgode. Sklenil sem pa, da se po taki gladki cesti ne bom več vozil z autom. Ta nenavadni mraz v letošnjem januarju pa je imel za nas tudi veliko korist. Pred Božičem se je

povsod oglaševala nadležna influenza. Veliko je bilo povsod bolnikov. V mrzlem januarju je pa influenza kar prenehala in se umaknila zimi. Še bacili niso mogli prenašati tolikega mraza, in namesto, da bi bacili morili ljudi, je pa nje same pomoril mraz. Zato smo veseli in hvaležni izrednemu mrazu v januarju, kakoršnega že dolgo ne pomnimo. Hvaležni smo Bogu, da ni

Pokojni brat Izidor.

nihče resno zbolel v naši redovni družini to zimo na influenco. — Tako smro srečno prestali najmrzlejši mesec januarij na ameriških Brezjah. Bog pa je odločil, da smo imeli ravno ta mesec pri nas

prvi pogreb na pokopališču sv. Franciška.

Zadnja Ave Maria je sporočila žalostno vest, da je brat Izidor Stergar umrl in bil pokopan na ameriških Brezjah dne 19. jan.

Na Marijin dan v soboto, 25. avgusta 1928 se je ponesrečil in v soboto, 19. jan. 1919 je bil slovesno pokopan. On je torej prvi, ki počiva na ameriških Brezjah pri Mariji Pomagaj. Točno in dostojno je pogrebnik Mr. A. Glavač oskrbel pogreb. Iz bolnišnice bratov sv. Aleša v Chicagi je pripeljal pokojnega na ameriške Brezje. Iz ondotne bolnišnice se je pripeljal tudi č. brat Rudolf Satler, rodom Slovenec iz Ljubljane. K pogrebu sta prišla pokojnikov brat Jakob in njegova hči, Miss Frances, iz Indianapolis, Ind.; njej je bil pokojni krstni boter. Ob 10. je opravil p. komisarij peto sveto mašo, pri kateri je bila navzoča vsa redovna družina. Po odpetih molitvah v cerkvi so štirje sobratje nesli pokojnika na pokopališče sv. Franciška, kjer smo po petju in molitvah položili pokojnega sobrata v prvi blagoslovljeni grob, da bo počival v njem do dneva vstajenja. Počivaj v miru, dragi sobrat, na ameriških Brezjah pri Mariji Pomagaj, kjer si preživel svoja zadnja leta kot samostanski tretjerednik in se pripravljaj na srečno večnost. Spominjali se te bomo v molitvah.

Pokopališče sv. Franciška na ameriških Brezjah.

Ker ne vemo ne dneva ne ure, kedaj pokliče Gospod življenja in smrti tega ali onega iz naše srede, smo poskrbeli lani postavno dovoljenje za pokopališče na ameriških Brezjah. In ker mora isto imeti tudi svoje ime, smo ga imenovali po našem ustanovni-

ku: pokopališče sv. Frančiška. Določili smo zanj prostor, radi zime pa ni mogoče urediti pokopališča kakor treba in določajo cerkvene postave. Kakor hitro bo pa minula zima in upamo, da sv. Matija ta mesec razbije led, se bo takoj pričelo z delom za dostojno ureditev tega svetega kraja.

Kot redovniki imamo po cerkvenih postavah pravico na lastnem svetu pokopavati svoje sobrate. Na naši farmi je dosti prostora v ta namen. Zato so že mnogi naši rojaki govorili o tem in nas prosili, da bi tudi oni zase in za svoje dobili prostor za počitek na ameriških Brezjah pri Mariji Pomagaj. Ameriške Brezje so postale središče Slovencev v tej novi domovini. Naravno je torej, da bi radi mnogi tudi na njih počivali do dneva vstajenja, kjer bi jih lahko njihovi domači

večkrat obiskali, zlasti iz Chicago, kjer sta dve slovenski župniji in se v eni uri dospe k nam. — **Vsem tem in drugim naznanjamo, da bomo drage volje spolnili njih željo, vsem namreč, ki imajo pravico za cerkveni pogreb.**

Kakor hitro bo vreme nekoliko ugodnejše, se bo pri nas odprlo zopet veliko delo. Prirediti bomo morali naše pokopališče v. Frančiška in ga izročiti nje-
lovemu namenu. Delo bo letos pri nas tudi še potem, ko se bo dovršilo pokopališče, ker bo treba veliko pripraviti za letošnji **VSESLOVENSKI KATOLIŠKI SHOD.**

Zdaj je torej določeno, da se bo shod vršil **6., 7. in 8. julija na ameriških Brezjah. Naš prevzoriteli gospod kardinal Jurij V. Mundelein, nadškof chikaški, je sprejel pokroviteljstvo nad prvim vseslovenskim katoliškim**

shodom, ki ga blagoslavlja in mu želi najobilnejšega božjega blagoslova ter naroča, da se to objavi vsem Slovincem v Združenih državah.

Semestralni izpiti.

V našem bogoslovnem semenišču so se vršili javni izpiti za prvi semester dne 29. januarja ob navzočnosti več sobratov naše redovne družine ter iz Chicago.

MARIJINIM ČASTIVCEM.

Kakor je že bilo omenjeno v Ave Mariji, krasi našo Marijo Pomagaj nov električni venec. Razsvetljuje nebeško Kraljico na skromnem tronu v naši mali cerkvi. Da bi pa še bolj ozaljšali Marijin oltar, bi radi cvetlic, ki jih sedaj zelo pogrešamo in jih bomo še bolj ob velikonočnih praznikih. Zato se brat Zakristan obrača na dobre Marijine častivce, da bi mu preskrbeli suhih belih cvetlic, kakor tudi umetnega zelenja. Tako bo imel s čim okrasiti Marijin oltar.

Brat Zakristan upa, da bodo Marijini častivci upoštevali njegovo prošnjo, in se vsled tega že v naprej zahvaljuje za obilne cvetlice.

Iz našega ofisa.

ZAHVALE:

Iskreno se zahvaljujem Mariji Pomagaj, sv. Jožefu in sv. Tereziji za zopetno zdravje. Priloženo pošiljam obljubjeni dar \$10.00, ter s tem spolnujem svojo obljubo. — Mrs. J. Gliyar, Salida, Colo.

Zahvaljujem se Materi božji in sv. Tereziji za uslišano prošnjo. Pošiljam Vam mali dar \$3.00. — M. S., Minn.

Zahvaljujem se Materi božji, sv. Tereziji in presvetemu Srcu Jezusovemu za večkrat uslišano prošnjo. S tem hvaležno spolnujem svojo obljubo. — Mrs. U. B., Ill.

Prisrčno se zahvaljujem Mariji Pomagaj za uslišano prošnjo. V hudi boleznini sem se z zaupanjem k njej zatekla in ne zastoj. Sedaj sem zopet skoro popolnoma zdrava. Priloženo pošiljam mali dar.

Marijana Habjan, Chicago, Ill.

Darovi za list Ave Maria:

Frank Mlakar 50c, Mary Fortuna 20c, Anton Merkun 20c, Frances Lesar 20c, Mary Pavlešič \$2, Lovrenc Grošelj \$1, George Nemanich \$1, Mary Swan \$1, Mary Novlan \$1, Ivanka Merkun \$1, Mrs. F. Wehar \$1.50, Miss J. Miks \$1.50, Ivanka Majnik \$1.50, Matija Ulašič \$3, Mary Prebelich \$1.59, Mrs. J. Gliyar \$1, Mrs. Jos. Grahek 50c, Frances Ambro \$1.25, Rosie Luzar \$2, Josephine Starc 50c, Mary Ahlin 50c, Frank Novlan \$1,

Jos. Zupančič 50c, Mamie Perušek \$1, Josephine Golob \$1, Frances Sprahar 50c, Frank Arh 50c, Annie tSampihar 30c, Mary Jereb 25c, Katinka Malešič 50c.

Darovi za kolegij:

Mary Goričan \$1, Anna Lambert 40c, Mrs. A. J. Okolish \$1, Mihael Hochevar \$2.00.

Člani Apostolata sv. Frančiška so postali:

Frank in Tessie Archul po \$10, Rosie Laush \$5, Martin Težak \$6, Alojzija Stare \$2, Geo Spehar \$10, Mary Slopkar 50c, M. S., Lemont, \$10, Rosie Levstik \$10, Frank Merkun \$10, Jos. Lesjka \$2, Marko Mihelič \$1, Frances Zbašnik \$1, Jos. Barborich \$1, Alojzija \$2, Mihael Sutej \$10, Mihael Gorjup \$10, John Bevc \$10, Terezi Bevc \$10, John Kegel, Annie Kegel, John Kegel ml., Annie Kegel ml., Tony Kegel, Mary Kegel, Josephine Kegel, Rosie T. Kegel, Edward M. vsi po \$10, Anna Plemel \$1, Rosie Luzar \$10, Mary Pavlešič \$10, Agnes Rom \$1, Angela Vidmar 50c, Julija Vidmar 50c, Mary Safran \$2, Mary Stukel \$1.

V januarski številki so izostala tale imena:

Jurij Terstenjak \$10, Mary Safran \$1, Mary Zagar \$1, Mrs. Franja Spajnič \$10, Joseph Zagar \$10, Joseph Klemenčič \$10,

Josephine Klemenčič \$10, Lavrencij Kraševc \$10, Franc Kraševc \$10, Zora Cerjanec 50c, E. Malley \$1.50.

Za sv. maše so poslali:

Frank Ulčar \$1, John Mandel \$2, Frances Lavrich \$1, Frank Gabriel \$3, Mary Natnik \$1, Joseph Natnik \$1, John Jordan \$5, Mary Priland \$2, Frances Verhovec \$5, Maary Jan \$1, Mary Lavrenčič \$1, Anna Juričič Jr. \$1.50, Joseph Klepac \$1, Louis Blažič \$2, Agnes Molek \$2, Družina Bukovec \$1, Druž. Perko \$1, Druž. Smole \$1, John Smrek \$1, Anna Setničar \$3, Mary Zidar \$1, Marko Bluth \$1, M. Gregorčič \$1, P. Gregorčič \$1, J. Gregorčič \$1, Anna Bluth \$1, Druž. Fugina \$1, John Penca \$1, Druž. Smit \$1, Johana Lipovec \$1, Mary Gornik \$1, Mary Kremesec \$1, Anthony Callins \$1, Josie Cimperman \$2, Ivanka Merkun \$1, Jennie Jerše \$1, Mary Butlik \$1, Anna Mohar \$3, John Zupančič \$1.50, Louis Berce \$1, Frances Zore \$2, Mary Nemanich \$1, Frances Kukman \$1, Mary Muren \$2, Mary Jarnevec \$2.50, Katie Biček \$2, Frances Hren \$1.50, K. Hladnik \$5, Matija Ulašič \$5.50, Joseph Barborich \$1, Cecilija Križe \$1, Johana Perc \$2, John Golobich \$1, Mary Zerovik \$1, Mrs. John Gliyar \$5, Mr. Bohte \$1, Frances Petrič \$1, George Nemanich \$2, Tomaž Mrvar \$2, Jacob Strgar \$2, Mary Klemenčič \$2.50.

Mary Sever \$5, Frances Ambro \$1, Raphaela Matjasich \$1, M. Legan \$1.25, J. Zupančič \$1.25, Julija Scharenbrock \$2, Jerca Peterka \$2, M. A. Hegler \$1.50, družina Drasler \$3, družina Lukanc \$1, družina Rudman \$1, družina Fisher \$1, Mrs. Frank Breznick \$1.50, družina Bill Belli \$1, Mary Medved \$1, Mary Zidar \$5, Jennie Osenk \$2, Mary Pavlešič \$5, Joseph Suštarsich \$1, po Rev. Pashalu \$2, Mary Kobal \$1.50, Mary Modic \$2, Julia Tomazetig \$1, Agnes Zokal \$2, Mary Sever \$3, Joseph Newshofer \$1, Apolonija Modrich \$1, Milli Simonisek \$1, Mary Toplak \$2, Mary Pančur \$2, Mamie Perušek \$1, J. Bostjančič \$2, Mary Devornik \$1, Mary Kobal \$2.60.

S. M. Ferdinanda \$5, Mary Zelle \$2.

Darovi za cerkev Marije Pomagaj:

Novlan Mary \$9, Anna Mohar \$2, Annie Lampe \$1, Frances Kastelc \$1, (devetdnev.) Frances Zbašnik \$1, Frances Pupič \$1, Mrs. Glivar J. \$10, Mrs. Frances Pirman \$2, Julia Tomazetig \$8, Apol. Modrich (čst. sv. Jož. \$1), Anton Grdina za sv. Cirila in Metoda \$10, Anton Feuce 50c.

Darovi za lučke pri Mariji Pomagaj in sv. Tereziji:

J. Grlic 10c, Joseph Lokar 20c, Math Kiren 20c, Mary Markovich \$1, Mary Sever \$2, Agnes Zokal 50c, Mary Bogolin \$2, Terezija Crnič \$1, Mary Kobal \$2, Mary Pavlešič \$1, Mary Glavan 50c, Jennie Osenk 50c, Anzel Carmel 25c, F. Vertovec 50c, Katy Faginel 10c, Helen Zelenšek 20c, Gašpar Ahačič 40c, Josephine Vesel 20c, K. Stefančič 30c, Jennie Cankar 30, Cecilija Križe 50c, Jos Barborich \$1, Ivana Mejnik \$1, Mary Babich 50c, Anna Mohar \$3, Mary Slokar 50c, Maria Gornik \$1, Johana Lipovec \$1, Agnes Hervat 50c, Math. Ermans 30c, Maria Lautar 20c, Drčar Terezija \$1, J. Vidmar \$1, po Mr. Frank Ulačar 40c, Mary Fajfar 75c.

S. M. Ferdinanda \$5.

Za Slomškov sklad so darovali:

Mary Bullik \$1, Agnes Zbašnik \$1, Anna Lambert 50c, Mihael Hochevar \$1.

Brata Izidorja pokopljejo na domačem pokopališču.

Darovi v blagu:

Mrs. Anna Juričič darovala 4 krasne preproge za okna.

Vsem našim dobrotnikom naj ljubi Bog povrne z nebeškimi darovi!

PISMO PREVZV. LAVATINSKEGA POMOŽNEGA ŠKOFA.

Prečastiti Pater!

Ne vem prav, kako bi se Vam dostojno zahvalil za poslani ček \$110 in za Vašo požrtvovalnost v prid Slomškovi stvari. Naj Vam dobri Bog na priprošnje služabnika božjega to poplača z obilnimi milostmi, z ljubim zdravljem in z bogatim blagoslovom pri vsem Vašem delu.

To ga prosim za Vas pri najsvetejši daritvi, v tem zmislu molim za vse blagosrčne, nepoznane — pa pri Bogu v knjigi življenja zapisane darovalce.

Če mogoče, jim na primeren način sporočite to zahvalo, ki je izrečena obenem v imenu prevzvišenega gospoda Ordinarija, v imenu Slomškove škofije in vseh Slomškovih častilcev.

O napredovanju Slomškove zadeve trenutno ni kaj novega poročati, razen da prinese vsaka številka naših nabožnih listov nova uslišanja in zahvale vsled njegove priprošnje.

Predpriprave za obravnave pred škofijstvom zahtevajo nenavadno mnogo dela in časa. Trdno upam, da bo — ako je

tako volja božja — stvar šla hitro dalje, ko bodo dovršene te predpriprave, med drugim ves življenjepis v obliki kratkih členov (articuli), katere treba dokazati s pričami ali z dokumenti. Da se bo delalo pravilno, nameravam v bližnjih tednih — ali vsaj meseca aprila — iti v Rim po informacije.

Potem Vam bom po možnosti poslal konkretnih podatkov, tudi za Ave Marijo. Ta list čitam z velikim zanimanjem.

Vam in dragim sobratom se priporočam v memento in rebus gravibus,

hvaležno Vam vdani

Ivan F. Dr. Tomažič,
pom. škof lav.

Mala sirota iz Slovenije je poslala pri-srčno zahvalo vsem tistim, ki so ji darovali kak dar. Priporoča se še nadaljni naklonjenosti ameriških Slovencev.

NOVE NAROČNIKE SO PONOVNO DOBILI:

Mr. Frank Ulačar 50, Marko Mihe-lich 22, gLucija Gregorčič g7, Josephine Meglen 1, Very Rev. Klement Veren 2, Mary Glavan 1, Rev. Bernard 3, Rev. Slaje 1, Mr. John Golobich 1, Jerry Koprivšek 1, Mary Kobal 3. Sama se je naročila Mrs. Wil-lar, N. Y., L. I. in Mr. Frank Mautz,

DRUŽBA SV. MOHORJA (ZDAJ) V CELJU

izda za l. 1930 sledeče knjige:

1. Koledar za navadno leto 1930.
2. Večernic 82. zvezek.
3. Zgodovina slovenskega naroda, 8. zvezek.
4. Grče. Izvirna povest.
5. Življenje svetnikov, 6. zvezek.

Udnina za te knjige stane en dolar (\$1.00). Članarina (ček ali money order) naj se pošlje do sredi marca na podpisanega, ki jamči za denar ozir. za knjige. Doplačilo za vezan molitvenik je 65 centov.

J. M. TRUNK,

424 W. 2nd St., Leadville, Colorado.

Naši mladini.

SLOVENE LITERATURE.

By **Albina J. Wahcic.**

SERIES of four lectures on Slovene literature was given by Mr. Anton Druzina in the Branch Public Library at East 55th St. and St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. The subjects as discussed are as follows: (1) Cultural Background of Slovene Literature; (2) Slovene Folk Song; (3) Slovene Fiction; (4) Lyric Poetry.

Cultural Background of Slovene Literature.

Slovene literature depends largely upon Slovene culture. Slavic civilization is diametrically opposed to western culture. Its literature is realistic, not in the vulgar sense of modernistic writing but rather that it has grown out of the people. It is not the expression of the author's personal fancy.

Although German historians falsely maintained that there is no Slav history, yet the Slavonic nation may be traced back to eight centuries before Christ; the Slavic literature began in 800 A. D. From the earliest mention the Slovenes have been peasants and raised cattle. The territory of the Slovenes extended from the Baltic Sea and Finland on the north to the Adriatic Sea on the southwest, Bulgaria on the southeast and Peloponnesus on the south. The Slovenes were not vandals, they remained in their own territory, silently but steadily they grew. They did not bow nor break at the base. Slavs have never known slavery, nor polygamy nor idolatry. Women were equal with men. As early as 600 A. D. there was a princess in political life.

Social political life was communistic, not as we understand it now, but in the sense that all members of one family lived together and formed one community. A leader was chosen or elected by the group. This leader was also their priest; there was no special class of priests. A number of committies combined formed a *zadruga* which was headed by a chief priest called the *župan*.

Slavs and Germans have been clashing for over two thousand years. When Christianity was introduced by the German power in the sixth century, it was an economic and militaristic form of Christianity.

At the time when Samo, a Moravian Slav, was emperor, the Germans were kept in check. After his death the people could not organize and within two centuries the country was overrun and the entire nation subjected by Charlemagne. Christianity was forced upon the people although the attempt

to christianize the nation failed five times. Religion was not introduced by missionaries but by the sword. It was either accept Christianity or die (sometimes be exiled). Under Charles the Great, the people lost all their personal possessions; whatever he conquered became his own property, at the death of the person living on such property, the lands fell back to him as fiefs.

The serfs and freemen formed the two classes of people. The serfs had to fulfill military obligations and equip themselves for expeditions of the emperor. They had no social nor political power. The freeman had to give over practically everything to the lord. Thus there were two forms of civilization side by side.

The ancient Slovene religion was similar to Christianity. They did not have a religious system organized as the Hebrews did. Moreover, the religion was more abstract. The Slovenes believed in one supreme Being, the Creator of all things, of the good and of the bad. There were two minor deities, the god of good and the god of evil. Each of these two had their own particular good and evil spirits. Vile and rojenice were spirits of the lowest form; these were partly human and were able to marry. They were extremely beautiful women and anyone seeing them once or hearing them sing was so charmed that he followed everywhere they went. The Slovenes also believed in angels as pure spirits, even before Christianity definitely spoke of them. Sacrifice to God consisted in offering fruits and grains, accompanied by singing and dancing. Heaven was considered a playground of everlasting spring.

In becoming Christians the Slovenes had no idols to give up. They continued in their religion, but at the same time, as Christians, they were obliged to pay a tribute of one-tenth of their yearly produce. In this way they really practiced a double religion; the people thought that the Christian religion consisted merely in the paying of tribute. St. Cyril and St. Methodius, the Greek apostles, brought Christianity to the nation as Christ taught it and not by force as the German rule tried to do. Until the seventeenth century the Slovenes made numerous pilgrimages to a church at *ala Chapelle*. It usually took them about three months to get there. On the way the people danced; marriages took place; from the twelfth to the seventeenth centuries a bear was also taken along for amusement.

The Slovene cities were mostly originated by the Germans. This is not to be wondered at, because they were really solely in power. The over-lords were supreme in power, the nether-lords were free,

very often they were pirates. These were not Slovenes. In a sense, the city people were free; the peasants did not attain freedom until 1848. At first the Slovene language was predominant; later, pressure was put on Slovenes and the language was suppressed.

The Turkish element entered into Slav history from 1396 to 1684. This especially affected Croatia, Hungary, Bosnia and Hercegovina. The nobles were not interested in defending these people; the city people were protected by walls, while the peasants remained unprotected and had to organize a system for their own protection against the onslaught of the Turks; their efforts were often futile. Thirty thousand men were killed and more than that number were captured. The western people did not come to the assistance of the Slovenes.

Peasant revolts against foreign power began in

Other names that are significant include Gundorič, Gondola, Ženir, and Gitali, a mathematician of the first order. Dalmatin first translated the Bible from the sources. Classic books were written by Slavic historians. Kaunitz and Valvazor wrote the first History of the Slovenes.

The western influence and the program of Germanizing was: "One emperor, one God, and Pope, and one language." Empress Maria Therese introduced schools in Slovenia but not in the native tongue but in German. Emperor Joseph II suppressed Catholic Slovene clergy.

The basis of Slovene literature was the result of revolt. Romantic movement was begun at the time of Fichte. Kolar, studying under Fichte, worked for pan-Slavism and not pan-Germanism.

The Slovene scholars fall into three groups: the literary, the philological and the historical. Of

White House

in Washington,
D. C.

the second half of the sixteenth century and continued, interruptedly, until the eighteenth century. Peasants had no military training, no leaders, no education. The nobles sent out knights to force the revolting parties into submission, besides this raised the taxes. The punishments were cruelly severe; the captives were physically deformed, their noses and ears were cut off.

Primož Trubar, the apostle of Protestantism in Slovenia, was the first to begin to write in the Slovene language. The Reformation had no significance for Slovenes except that it began the Slovene literature. Protestantism made no headway there, and died a natural death within two years.

Bohorič wrote the first Slovene grammar. He was Dubrovnik's scholar; Dubrovnik was the Athens of Slavic country. Six of Shakespeare's dramas are taken from Dubrovnik literature.

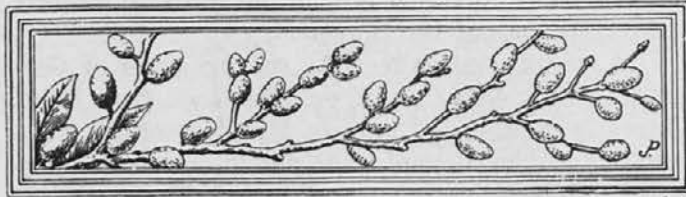
these the philologists were most important. Miklošič was the intellectual phenomena and had a knowledge of thirty-two languages, including the Sanskrit. Matija Chop wrote classic literature and philosophy. Prešeren was the greatest Slovene poet. Rajec, Pleteršič and Simon Rutar wrote histories. In 1763 Pleteršič won first prize for his "Slavic History" which excels James W. Thompson's work on the subject. Simon Rutar wrote "Slovenska Zemlja", a history of Slovenian land and people. Bleiweiss was the greatest Slovene in his time.

All those that wrote in the Slovene language had to endure many hardships, for example, Alešovec, Cankar, Prešeren and Gregorčič, all had to endure privations, Levstik was thrown out of school; Gregorčič was thrown out of church.

In conclusion, Slovene culture was influenced by

Christianity and this was embodied in Slovene literature.

(To be continued.)

PISMA.

Petersburg, Ohio.

Rev. and Dear Father:

I read other boys and girls letters in the Ave Maria so I'm writing my first letter. I go to a public school because we have no catholic school. I'm in the sixth grade and am 12 years old. I teach my brother Katekizem every evening. On our Christmas vacation I taught them every day. Two of my brothers are going to Confirmation this year. When I get older I'm going to try and be a Sunday school teacher. I'm going to try and read and write Slovenian. Now the rest of you readers write also. I never see any letters from Canonsburg in the Ave Maria. I lived out there before we move here. Be sure and write.

I am yours until the end

Mary Ohlin.

Mt. Saint Francis College.
Floyd Knobs, Ind. Jan. 3, 1929.

Cenjeni g. Urednik Ave Maria:

V imenu Jezusa in Marije Vas vse skupaj lepo pozdravim! Staro leto je Nas zapustilo, pričeli smo Novega, in smo eno leto bližaj Smerti. O ko bi ljudje bolj razumeli to besedo bi se bol pripravljali na njo. Bog daj Nam srečo na tem in onem Svetu.

Lansko leto sem napisal 1 Dopis v Ave Maria in ste mi Vi rekli da naj se še Kaj Oglasim. Jaz bi bil kaj napisal za Božič pa nisem imel časa sem bil doma na 10 dni počitnic. Sedaj smo pa zopet tukaj v Colegi. se bodem paše oglasil, meni je težko pisati Slovensko ki nikod ne slišim nobene besede, berem Ave Maria in Głasilu K.S.K.J. to mi pomaga veliko. Ko bi bilo več Slovenskih fantov tukaj bi jaz rad vidil. Tukaj je Nas Boysu 53, in vsi imamo eden namen. Srečen sem da sem tukaj. Še bol srečen bom ko do veršim začeto delo. Mislim da to je moje zadno leto tukaj, potem grem drugam mislim v New York. Res včasih je težko pa če prosiš Boga za Milost pa jo tudi dobiš. Moliti je treba. Na moje počitnice doma v Indianapolisu sem mogel iti v cerkev vsak den. Rad grem v cerkev, pa ne morem vidit kako drugi se bojijo iti. Doma sem imel dober cas in sem delal za naš magazine "Mt. Saint Francis Chronicle" in se zdaj zahvalim vsem ker so me pomagali da sem dobil toliko naročnikov. Moj oče je spet organist in moja mat pomaga pet. Za Božične Praznike so tako lek program imel da bi jaz lahko zmeraj poslušil. Tukaj vam pošlem pismo od Tete iz starega kraja tudi ona je srečna ki je pri Sestrah. Prosim Vas ako nisem kaj prav sestavil, pa popravite. Pozdravim Vas in vse ta druge iz Bogom

Francis J. Urajnar.

Opomba:

Pismo tete sem prebral in Ti je bom vrnil.—Ur.

Reverend and Dear Father:

I am going to tell you about our school.

And I am going to the St. Patrice school, and my school sister name is Sister Mary Modesta and she teaches me and my brother name is Steve. And I am in the second grade and my brother is in first grade. We have spelling, and catechism, and arithmetic and language. And I go to the bord and write arithmetic and language and my arithmetic is add, subtract

times and divide. Now I geuss that will be enough of this and I will write you some more some other times again.

I geuss I will close up.

From your truly son I am your sincerely

Joseph Ray.

Porter, Ind. Feb. 10, 1929.

Reverend and Dear Father:—

I geuss this is the first letter of Porter, Ind. I read every Ave Maria I never read letter from Porter, Ind. Then I thought I will write you a few lines. Dear Father, I am going to school St. Patrick of Chesterton, Ind. I go to communion nearly every Sunday. Next Sunday I am going for you Dear Father. My mother and father and the whole family go to Church every Sunday. We got to walk far to church. My sister's name is Sister Mary Fabion and I am in the fourth grade and my teacher teaches third and forth. And I wake in the morning and say my prayers and then dress up, and in the morning I live the home ot seven-thirty and I go to school and I have far to walk and when I come to school and I study real hard for my lessons every day. And then we go to the board and write numbers and we work fractions, addions, subtractions, and multiply. And we have language and spelling. I geuss I will close up.

From Your truly daughter,

I am your's sincerely:

Sylvia Ray.

Bog Ti plačaj, ker si šla zame k sv. obhajilul Ur.

Indianapolis, Ind.

Velespoštovani Uradnik A. M. ker tudi čitem Ave Marija prosim Vas ako bi priobčili tudi ta moj skromni dopis jast neznan dobro pisati slovenska pa upam da karnisem pravilno napisala da bodedete drage volje popravili jast hodim v Sv. Trojice šolo v 7 razred stare sem 12 let in v tem razredu nas je 40 učencev — učenk v prvim 46, v drugim 42, v trejem 35, v četertem 37, v petim 44, v šestim 43, v osmim 46, torej vidite G. U, da naša šola ni tako majhna ker se nas toliko otrok v njej podučuje ter tudi naše šolske sestre imajo dosti opravila znami pa moram reči da naša sestra je jako vsmiljena znami dne 12 in 13 je tudi dr. sv. Jožefa štev. 45 J. S. K. J. obhajalo svojo 25 letnico na kateri smo se tudi mi šolski otroci lepo zabavali. Zimo imamo sedaj precej ostro danes ko te verstice pišem je bilo 2 podničlo upom da bode kmalu boljje influenza tudi tukaj razsaja a marsikoga je že prijala seveda nekaterim že tudi prizanese tukaj mammo dve šoli prvo so pozidali father Bonaventura Čiček O. M. C. leto 1913 v 4 razrede so pozidali Father Casmir Cverčko O. M. C. leta 1926 v 6 razredev ter v drugo nadstropje veliko dvorano v obsegu za 700 sedežev in veliki balkon ki kar povedo sestre in naš gospod župnik je stalo vse skupaj \$80.000 karpa da naša tudi letna, približno \$2000.

Vam želim veselo in srečno novo leto 1929 vsem čitateljem A. M.

Anne Komlanc

732 N. Warman Ave., Indianapolis, Ind.

Rothbury, Mich.

February 6, 1929.

Dear Rev. Father:

I am writing for my first time. I also like to read letters from Ave Maria from Slovenian boys and girls. I am going to a public school and I am in the sixth grade.

It is deep snow and it is to far to walk to church.

We was sick with a flu, except my sister Francis. Now we are all well.

Almost every evening we have a fair time singing Slovenian peaces like Solnce milo prisvetilo lepo nam je čec gorol and česena si Maria etc. My father helps us with his harmoneka.

Every night before we go to bed we pray on the Rosary.

On Sunday on the third of February My father, and my brother Rudolph and I went with them with the team and sleighs we selled calendars of Ave Marie also Slovenian records.

It was my first time I heard a Slovenian sermon by Father Odilo Hanjšek it was nice to hear it.

So it was a nice song by Pevski Zbor Adria. The best record for me was Nova Maša.

I am thirteen years old and I am going to try to read and write in Slovenian language the best I can.
Please excuse my poor writing.

Marie Snider.

698 E. 159 St., Collinwood
Feb. 3, 1929

Cenjeni Gospod urednik

Moja mama večkrat prebira vaš list Ave Maria in mi pripoveduje omladisekomo oddelko rada bi tudi jast znala sedaj je pa začel naš katehat očiti in martrati z nami in tako danes pišem vam deboste priobčili moj list v Ave Maria. De bojo vedel naš Father kolko sem se naučila od neh ko sem šla 5 kerat šolo stara sem 10 let todej vas posdrala učenk 5ga razreda.

Olga Lukanc.
St. Mary's.

Upam drugič bolje.

313 Smith St.
Joliet, Ill. Feb. 6, 1929.

Častiti Gospod Urednik: Namenil sem se da bom pisal malo pisemo. To je moje prvo pismo. Jaz hodim v šolo sv. Jožefa v osmi razred. Sedaj sem bil 13 let star. Imam še dve sestri in enega brata. Annie je v petem razredu in Frances v četrtem in moj mali brat Edward še ne hodi v šolo. On bo začel prihodnje leto.

Častiti Gospod, mene gotovo tudi poznate, ker ste me že parkrat videli na odru v Slovenia dvorani. Jaz sem tisti Frank, ki ste me videli pred zagrinjalom z Accordione, ki sem tako pri tisko da so se kar stoli majali v dvorani.

Tudi moja slika je že bila v Ave Maria lansko leto, ako se še spominjate. To je vse za danes bom se drugič kaj več. Vas pozdravljam in vse tiste, ki radi berejo Ave Marija.

"Vaš" musikant Frank Zupančič.

2114 West 23rd Place
Chicago, Ill. Feb. 9, 1929

Dear Rev. Father,

Just a few lines to tell you that this is my first time I am writing to you.

I am a student in fifth grade, am ten years old. I attend the St. Stephen's School. Our school sister's name is Sister Therese. She is very good to us, when we have a little spare time she tells us a story. We went to Lemont on Decembers 26, we had a very fine time.

I hope that this letter will not find a place in the waste basket. Please excuse my poor writing.

Truly yours, Mary Simonelic.

1904 West 22nd Street, Chicago, Ill.
Jan. 31, 1929.

Častiti gospod Urednik:—

Čitala sem v "Ave Mariji" da otroci pišejo pisme v slovenskem in tudi angleškem jeziku, sem pa mislila da bi tudi jaz pisala po slovensko.

To je moje prvo slovensko pismo, ki ga jaz pišem. Ne znam dobro pisati, ali dobro znam čitati in govoriti.

Jaz sem v šestem razredu v šoli sv. Štefana. V našem razredu čitamo "Ave Marija", da bi se dobro naučili slovensko pisati in govoriti.

Naš katehet so Častiti gospod Pascal, nas učijo katekizem in Bible. Pridejo dvakrat na teden. V torek pridejo za katekizem in v petek pa za Bible. Vsakikrat nam povejo povestice, če smo pridni, če pa nismo pridni pa nič.

25. Jan. je bil v Chicagi strašni veter, da nas je kar po zraku nesel. Ena deklica sedmega razreda je šla iz cerkve in ko je šla po stopnicah doli, se je ustavila in pogledala nazaj. Veter je bil pa tako močen, da jo je znesel čez do Protestantške Cerkve.

Jaz imam pet bratov. Ime jim je: Lavrence, Janez, Jožef, Jakob, pa Frenkie. Vsi me imajo radi, ker sem sama deklica v družini, nimam nič sestic. Imela sem jo, pa je umrla, ko je bila še majhna. Vsi delajo, jaz pa moji mamici pomagam.

Sedaj častiti gospod Urednik, sprejmite lepi pozdrav od
Angeline Korenchan.

DR. LEONID PITAMIC (Slovenian),
the new Ambassador of Jugoslavija to United States of America.

Cleveland, O., January 28, 1929.

Častiti Gospod Urednik:—

Tukaj vam pošiljam en mali dopis od nas v Clevelandu.

Jast pohajam v šolo Sv. Vida, hodim v peti razred, in sem stara deset let, moja učitelca je Sestra Mary Berdetta in je zelo dobra, kakor tudi naši gospodi.

Naš častiti g. Jager so vredili društvo Orel tudi za nas ta male, ker zelo radi hodimo h telovadbi.

Marca meseca bomo imeli predstavo v Slovenskem Narodnim Domu.

Kadar bomo mi ta mali Orlički in Orličice zrastli, bomo žje Sokole došli, da jih bomo nazaj pihnil.

Zdaj vas pa pozdravim, pa oprostite vse napake. —
Vaša Anna Lužar.

Odgovor vsem skupaj. Pozdravljeni vsi mladi prijatelji po širni Ameriki! Le poročajte še, kako živite in spomnite se urednika v svojih molitvah. Nekaj pisem sem moral to pot prihraniti za prihodnjo številko. Želim vsem skupaj veselo Veliko noč in mnogo pisanih pihov!
Urednik A. M.

MALO GRAMATIKE — A LITTLE GRAMMAR. (Nadaljevanje — Continuation.)

Tretje mesto med pregibnimi vrstami zavzemajo zaimki (pronouns). Teh zaimkov imamo več. Naj prej vzamemo osebni zaimek in njegovo deklinacijo.

Osebni zaimki (Personal pronouns) so: jaz, ti, on; midva, vidva, onadva; mi, vi, oni. Zraven teh glavnih imamo še zaimke za ženski in srednji spol. Poskusimo jih deklinirat!

EDNINA (SINGULAR): Prva oseba (first person)

1. jaz — I
2. mene (me) — of me
3. meni (mi) — to me
4. mene (me) — me

5. pri meni — by me
6. z menoj (mano) — with me

Druga oseba (second person)

1. ti — you
2. tebe (te) — of you
3. tebi (ti) — to you
4. tebe (te) — you
5. pri tebi — by you
6. s teboj (tabo) — with you

Tretja oseba (third person)

moški spol

1. on — he
2. njega (ga) of him (his)
3. njemu (mu) — to him
4. njega (ga) — him
5. pri njem — by him
6. z njim — with him

ženski spol

1. ona — she
2. nje — of her (her)
3. njej (nji) — to her
4. njo — her
5. pri njej — by her
6. z njo — with her

srednji spol

1. ono — it
2. njega (ga) — of it (its)
3. njemu (mu) — to it
4. njega (ga) — it
5. pri njem — by it
6. z njim — with it

DVOJINA: (DUAL):

Prva oseba (first person)

1. midva (ženski sp. midve) — we two
2. naju — of us two
3. nama — to us two
4. naju — us two
5. pri nama — by us two
6. z nama — with us two

Druga oseba (sec. pers.)

1. vidva (ž. sp. vidve) — you two
2. vaju — of you two
3. vama — to you two
4. vaju — you two
5. pri vama — by you two
6. z vama — with you two

(Tretja oseba (third pers.))

moški sp. ženski sp. srednji sp.

1. ona (dva), oni (dve), oni (dve) — thy two
2. njiju — of them two
3. njima — to them two
4. njiju (jih) — them two
5. pri njima — by them two
6. z njima — with them two

MNOŽINA (PLURAL)

Prva oseba

1. Mi (ž. sp. me) — we
2. nas — of us
3. nam — to us
4. nas — us
5. pri nas — by us
6. z nami — with us

Druga oseba

1. vi (ž. sp. ve) — you
2. vas — of you
3. vam — to you
4. vas — you
5. pri vas — by you
6. z vami — with you

Tretja oseba

M. sp. ž. sp. sr. sp.

1. oni, one, ona — thy
2. njih — of them
3. njim — to them
4. nje (jih) — theb
5. pri njih — by them
6. z njimi — with them

Kako rabimo vse te zaimke vam je gotovo znano iz govorjenja. Upam, da vam bodo tudi čč. sestre in vaši stariši za tolmače.

Zraven teh osebnih zaimkov rabimo še povratno-osebni zaimek (reflexiv personal pronoun) **sebe** za vse tri osebe. Tega tako-le dekliniramo: 1. —, 2. sebe (se), 3. sebi (si), 4. sebe (se), 5. pri sebi, 6. s seboj (sabo).

IN THE REALM OF BOOKS

By Albina J. Wahcic

Wright, Harold Bell: A SON OF HIS FATHER (1925)
D. Appleton and Co., New York.

"Harold Bell Wright takes you in this novel, "A Son of His Father", to the great adventure in the desert and mountain world of Arizona and the Mexican border. In that marvelous setting he discovers a new romance. The story is that of the man, Morgan, and of the girl, Nora O'Shea, and through the fates overhanging them he shows them winning the finest things of life. Over the Morgan ranch, when you first visit it, is a general air of discontent and unhappiness. With all his won-

derful story-telling ability, the author shows how 'Big Boy' Morgan is an exile from the best that is in him. He shows the clash of evil against good; he traces the course of these human hearts seeking for love, striving for wealth, feeding on hope, languishing with despair. He makes you witness the black deeds and smoking rifles of the cattle thieves and arms smugglers. He warms your heart with the sweet smile of the friendly girl, Nora.

"Read 'A Son of His Father' and thrill again to the adventure of living and to the deep sincerity of Harold Bell Wright."

Merz, Charles: **THE GREAT AMERICAN BAND WAGON** (1928) The John Day Co., New York.

"This book is his first undertaken as a unit. It was begun during the course of a motor trip through the Middle West, on the avenue of pop-stands, gas tanks, water cans, hot dogs, ukeleles, kewpie dolls and chocolate almond bars that has become the broad and pulsing artery of a nation."

It is seldom that any one stands aside, figuratively speaking, and looks at his nation in retrospect, seeing it as other nations see it. There can be no doubt that the sight presented is sometimes humorous. Americans in their great hurry to get some place as quickly as possible with no particular reason except to get there faster than someone else, cannot see the humor of the situation. Charles Merz present the matter in a satirically humorous way which by no means is offensive. He does not laugh at his fellow Americans but rather with them and you will do likewise when you read the book which is really delightfully written.

Porter, Gene Stratton: **A GIRL OF THE LIMBERLOST** (1909) Grosset and Dunlap, New York.

This charming novel includes the following interesting characters:

"Elnora, who collects moths to pay for her education, and lives the Golden Rule.

Philip Ammon, who assists in moth hunting, and gains a new conception of love.

Mrs. Comstock, who lost a delusion and found a treasure.

Wesley Sinton, who always did his best.

Margaret Sinton, who 'mothers' Elnora.

Billy, a boy from real life.

Edith Carr, who discovers herself.

Hart Henderson, to whom love means all things.

Polly Ammon, who pays an old score.

Tom Levering, engaged to Polly.

Terrence O'More, Freckles grown tall.

Mrs. O'More, who remained the Angel.

Terrence, Alice and Little Brother, the O'More children."

Belloc, Hilaire: **THE HAUNTED HOUSE** (1927)

J. W. Arrowsmith Ltd., 11 Quay St., Bristol

In this book (which is another example of satire) the author points out how easy a man may become a "lord" in England, practically over night, provided a sufficiently large sum of money can be extended for the "title". A beautiful, stately mansion is converted into an "antique" (effect very artificial). The "family ghost" who is a part of every "ancient" house comes to life and aids in restoring the estate to its rightful owner.

Heagney, Rev. H. J.: **TED BASCOMB IN THE NEW COW COUNTRY** (1928) Benziger Brothers, Cincinnati, Ohio

An Eastern boy meets many adventures, visiting on his Western uncle's ranch. The book makes thoroughly enjoyable reading and a good addition to your Sodality library.

Note: The great majority of books reviewed in this section are available at the Public Library. Those published, especially, by Benziger Brothers would very beneficially augment a Sodality library, fiction section.

VSEBINA MARČEVE ŠTEVILKE:

Vstajenje	str. 65-66	Drobne vesti	str. 79-80
Svetemu Jožefu, Cvetna nedelja, Velikonočna fantazija (pesmi)	str. 66	Sedem Marijinih besed	str. 80-81
Mesečni pridigar (pet pridig)	str. 67-70	Policija (povest)	str. 81-82
Gospod je ves vstal (pesem)	str. 70	Fotografski aparat	str. 83-84
Pod vtisom dveh veselih vesti	str. 71-72	Glasovi od Marije Pomagaj	str. 85-86
Poročilo iz Johnstowna, Pa.	str. 72	Iz našega ofisa	str. 86-87
Za može, za žene in za druge:		NAŠI MLADINI:	
Bodi mož in preozek ti bo širni svet!	str. 73-74	Slovene literature	p. 88-90
Pasijonski soneti	str. 74	Pisma	p. 90-91
Pozabljen amulet (povest)	str. 75-77	Malo gramatike	p. 91-92
Laktancij o rim. preganjavcih	str. 77-79	In the realm of books	p. 92-93

Tiskala Edinost Publ. Co., 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

VSESLOVENSKI KATOLIŠKI SHOD

V AMERIKI

Pokrovitelj:

NJ. EMINENCA GEORGE KARDINAL MUNDELEIN, D. D.
naškoif chicaški.

Vrhovni predsednik: REV. J. J. OMAN, 3547 E. 80th St., Cleveland, O.

Častni predsedniki: RT. REV. A. OGULIN, Msgr., RT. REV. M. BILBAN, Msgr., VERY REV. B. SNOJ, O.F.M., kom., VERY REV. M. ŠAVS, dekan, VERY REV. J. E. SCHIFFRER, dekan, VERY REV. A. MIKŠ, dekan. Med častne predsednike so všteti tudi vsi bivši duhovni vodje KSKJ. in DSD.

Aktivni predsednik: ANTON GRDINA, 1053 E. 62nd St., Cleveland, Ohio.

Podpredsedniki: REV. KAZIMIR CVERČKO, O.C.M., REV. ANZELM MURN, O.F.M., REV. JOSIP ŠKUR, MRS. MARY GLAVAN in MRS. ANTONIA STRUNA, namestnica.

Tajnik: REV. SALEZIJ GLAVNIK, O.F.M., Box 443, Lemont, Ill.

Blagajnik: LEO MLADIČ, 1941 W. 22nd St., Chicago, Ill.

V širši centralni odbor spadajo vsi slovenski duhovniki v Ameriki, katoliški uredniki, Josip Zalar, tajnik KSKJ. in Geo. Stonich, predsednik DSD.

Izvrševalni odbor: VERY REV. B. SNOJ, O.F.M., REV. ANZELM MURN, O.F.M., REV. SALEZIJ GLAVNIK, O.F.M., JOHN JERIC, LEO MLADIČ in LEO JURJOVEC.

Prosvetni odsek: VERY REV. B. SNOJ, O.F.M., REV. V. ŠOLAR, O.S.B., REV. CIRIL ZUPAN, O.S.B., REV. J. M. TRUNK, REV. P. PODBREGAR, in trije uredniki katoliških listov.

Vseslovenski katoliški shod se vrši v dneh: 6., 7. in 8. julija letos 1929.

Organizacije, društva, rojaki in rojakinje pripravite se za ta shod. Takega še ni bilo med nami ameriškimi Slovenci. Vabite svoje prijatelje in agitirajte vsepovsod za čim večjo udeležbo!

Za vsa pojasnila in podrobnosti se obrnite na tajnika shoda: Rev. Salezij Glavnik, O.F.M., Box 443, Lemont, Ill.

Če se hočeš v duhu udeležiti velikonočne procesije v starem kraju in s svojimi dragimi praznovati vesele dneve Zveličarjevega vstajenja, naroči velikonočno ploščo, eno izmed šesterih plošč, ki jih je izdala Ave Maria!

POZOR! POZOR!

Sedaj dobite pri meni sledeča najbolj uspešna zdravila:

Alpen Tinkuro, ki je proti izpadanju las ali pa celo pospeši njihovo rast. Ta tinktura povzroči, da vam popolnoma prenehajo izpadati lasje, če pa so lasne korenine ali mah na glavi, vam bodo lasje zopet zrasli.

Bruslin Tinkuro zoper sive lase. Ta tinktura vam napravi v kratkem času popolnoma narturne lase, ravno take, kakor ste jih imeli v svoji mladosti. Moje zdravilo je tudi zelo uspešno zoper prahute in druge nerednosti na glavi.

Wahčič Fluid vam v kratkem času odpravi tudi najstarejši revmatizem in trganje po kosteh.

Elsa Žavba je najboljšo zdravilo zoper raznovrstne rane in druge kožne bolezni.

Še mnogo drugih zdravil dobite pri meni. Uspeh vseh so potrdila, premnoga zahvalna pisma.

Pišite takoj po brezplačni cenik!

JAKOB WAHČIČ,

1436 East 95th Street, Cleveland, Ohio.

Pozor mladeniči!

Brez dvoma je med našimi slovenskimi mladeniči v Ameriki mnogo takih, ki sicer ne čutijo v sebi poklica za duhovski stan, pač pa imajo srčno željo iti v samostan, da bi lažje zveličali svojo dušo. Taki bi našli v našem komisarijatu, ki se vedno bolj širi, tisto mirno življenje, po katerem hrepeni njih srce. Kot samostanski bratje bi lahko silno veliko storili za čast božjo in zveličanje ljudi tako s svojim delom kot zlasti še z molitvijo.

Da postane mladenič samostanski brat, se zahteva samo trdna volja služiti Bogu po našem vodilu ter telesna sposobnost, da more izvrševati opravila v redovnem stanu. Zlasti so dobrodošli mladeniči, ki so izučeni v kakemkoli rokodelstvu. Novodošli so šest mesecev kandidati. V tem času imajo dosti prilike, da spoznajo svoj poklic, ker vidijo od blizu redovno življenje. Če jim ne ugaja, lahko zapuste samostan; ako se pa odločijo ostati, potem dobe redovno obleko in so sprejeti v naš red, ki ima že nad devetnajst tisoč redovnikov.

Mladenič, zakaj ne bi poskusil tudi ti?

Za nadaljna pojasnila piši predstojniku na ta-le naslov:

VERY REV. COMMISSARY PROVINCIAL,
LEMONT, ILLINOIS.

Šest novih plošč,

ki jih je izdala Ave Marija

1. Slovenska polnočnica. I. del in II del\$1.25	4. Šmarnice I. Litanije Mat. božje II. \$1.25
2. Santa Claus I. Božične pesmi II....\$1.25	5. Nova maša I. Poroka II.....\$1.25
3. Vstajenje, I. in II. del\$1.25	6. Našim najdražjim v spomin. I. in II. del\$1.25

Vse plošče so strogo verske vsebine. Na vseh govori naš znani slovenski misijonar Rev. Odilo Hajnšek O. F. M. Naročite jih pri Ave Mariji hitro, ker smo jih naročili omejeno število. Za poštnino pošljite za posamezno ploščo pet centov. Ako naročite vseh šest — poštnine prosto. —

A V E M A R I A

BOX 443, LEMONT, ILLINOIS.

Razširjajmo list "Amerikanski Slovenec"

John Jerich:

— "Zastonj zidate cerkve, zastonj ustanovljate šole in druge katoliške ustanove, ako ne znate rabiti najboljšega obrambnega orožja — časopisja!" (Besede Sv. Očeta Pija IX.)

Kako modre besede papeža Pija IX., ki jih je izrekel duhovnikom glede katoliškega časopisja! Kako modro gleda pri teh besedah Sv. Oče v bodočnost!

Da, kaj pomaga, če zidamo cerkve, šole, dajemo za sv. misijone, če bi pa ne imeli obrablenih sredstev, da bi z njimi čuvali, branili in varovali to, za kar toliko žrtvujemo.

Nam ameriškim Slovencem te besede še posebno veljajo! Živimo v razmerah, v katerih si moramo, kar se tiče našega verskega življenja vstvarjati in vzdržavati vse sami. Toda kaj nam pomagajo vse žrtve za naše cerkve, za naše šole in druge ustanove, ako pa je naše ljudstvo izpostavljeno silni sovražni propagandi proti veri? Trdnjava naj bo še tako močna, pade kaj kmalu, če se ne brani.

Nasprotno časopisje se neprestano zaganja zdaj odprto, zdaj prikrito v Katoliško Cerkev, njene nauke in njeno duhovščino. Razširjevalci nasprotnega časopisja so stalno na delu. Koliko naših katoliških mož in žena je spridilo protiversko časopisje? Koliko je onih, ki so bili doma verni, zdaj so najhujši nasprotniki cerkve? Kdo jih je pridobil za nasprotno ideje? Protiversko časopisje, ki zastrupi vse, kamor pride.

Vprašanje je, ali vidimo vse to, ali ne vidimo? In če vidimo, zakaj držimo potem roke križem in ne zavzamemo odločne protiakcije proti temu zlu? Prijatelji razmišljajte to in na uho vam bodo zopet udarile besede Sv. Očeta Pija IX.: "Zastonj zidate cerkve, zastonj ustanovljate šole in druge ustanove, ako ne znate rabiti orožja časopisja. . ."

Katoliški Slovenci v Ameriki imamo v zadnjih letih zaznamovati velike uspehe. In zakaj smo napredovali najbolj v tem času? Vprašajte se! Kdo je pri tem največ pomagal, da so se naše ideje širile? Ali ne katoliški listi?

Po naselbinah ste imeli kampanje za cerkve, šole, itd. Kdo vam je pomagal in nosil vaše apele med ljudstvo, če ne najbolj katoliško časopisje?! Ko ste zidali cerkve in šole po naselbinah, se ne spominjate, kako so se nasprotniki zaganjali v vaša dela. Napadali so duhovnike, prinašali vsakevrstne laži, samo da bi omajali med ljudstvom zaupanje do svojih dušnih pastirjev. Kdo je zopet ljudstvu tolmačil v teh bojih resnico in zavračal laži in natolcevanja? Ali ne vaši katoliški listi? Vprašajte se!

In zadnji katoliški shodi po naselbinah! Kdo je za iste bolj propagiral, kakor vaš prvak "Amerikanski Slovenec"! Kdo je poročal o shodih tako naudušeno, da so se vse naselbine dvignile in prirejale katoliške shode, če ne vaš list "Am. Slovenec"!

Zadosti! Kdor hoče, vse to vidi. Saj je tako jasno, da mora vsak izmed nas vedeti to!

Meseca februarja in marca je kampanja za razširjenje katoliškega dnevnika "Amer. Slovenca". Razpisan je v ta namen posebni kontest. Zraven so lepe nagrade za agitatorje. Nihče ne dela zastonj. Pri tem, ko se trudite za tako dobro delo, ko je razširjevanje katoliškega lista, si zaslužite tudi lepe nagrade. Glejte za pojasnila o kontestu in o nagradah oglas v Amerikanskem Slovencu. Prečitajte in proučite dobro, potem pa na delo!

Vsi imamo prijatelje(ce), sosede, kateri morda še nimajo lista "Amer. Slovenec". Ali ga ne bi v teh dneh opomnili, da bi se naročili na katoliški dnevnik? In koliko je še celo katoliških družin, ki hodijo v cerkev, sv. zakramente prejemajo, v njih hiše pa hodi brezversko časopisje. Tudi te opozorite! Saj namenoma, tega ne delajo, marveč iz nevednosti, nevedoč, da s tem prižigajo luč Bogu in hudiču. Opozorite jih na to!

Neki nemški škof, je dejal: "Ni ga večjega misijonskega dela, kakor je agitacija za dobro katoliško časopisje." — Mlačni in odpadli, ki ne prihajajo v cerkev, ne slišijo pridig duhovnikov. V cerkev ne gredo, ker jih je sram, češ, kaj bodo pa ljudje rekli. Koliko je takih, ki tako pravijo! Ko jim pa začne prihajati pod streho katoliški časopis, se vsede ob večerih ali drugače k mizi in ga čita, morda sam, da ga drugi ne vidijo, a čita ga, morda od začetka iz radovednosti, iz "firbca", a tiskana beseda ostaja v duši, v srcu. "Firbec" se kmalu umakne treznemu razmišljevanju: "Kaj pa če je res tako, kakor uči cerkev in vera?" Ostalo dopolni mnogokrat še človeška vest in mlačnost ali nevera jame izginjati in delati prostor resnici in realnosti življenja. Evo, kdo je to storil? Mar ne največji misijonar, katoliški list!?

Prijatelj, prijateljica tudi Ti si lahko ta mesec tak misijonar(ka). Agitiraj za "Amerikanskega Slovenca"! Ako ne več, vsaj enega novega naročnika mu pridobi! "Amer. Slovenec" stane za celo leto \$5.00, za pol leta \$2.50. Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto \$6.00 in za pol leta \$3.00. Naročnino pošlji na: "Amer. Slovenec", 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill. In pri tem ste deležni tudi nagrad, ki so razpisane v ta namen.